

STUDIECENTRUM RECHTSPLEGING
TRAINING AND STUDY CENTRE FOR THE JUDICIARY

Jaarverslag

2011

Inhoudsopgave

1. Highlights 2011	4
2. Opleidingsproducten: resultaten 2011	11
3. Het beheer van SSR	13
4. Het materiële werkgeverschap van de raio's	15
5. Managementparagraaf: risico's	16
Bijlage 1. Tabellen	18
Bijlage 2. Bijzondere evenementen in 2011	21
Bijlage 3. Lopende opleidingsgerelateerde projecten en activiteiten	29
Bijlage 4. Productiecijfers	35

Voorwoord

In dit jaarverslag kijken we terug op het spannende jaar 2011.

2011 was voor SSR vooral het jaar van SSR NEXT, het jaar van grote veranderingen. Ook in wereld om ons heen, in Europa, in Nederland, binnen de rechterlijke organisatie vinden veranderingen plaats. Dat schept enerzijds onzekerheid, maar maakt het ook mogelijk vernieuwing door te voeren om de meerwaarde van SSR voor de rechterlijke organisatie te bestendigen en te vergroten. In SSR NEXT gebeurt dat op vele terreinen: producten en diensten, organisatie, infrastructuur, netwerk, huisvesting, etc.

Voor de medewerkers van SSR betekende dit dat van hen in 2011 extra inspanningen werden gevraagd. Naast het reguliere werk participeerden velen in de vernieuwingsprojecten in het kader van SSR NEXT

Ondanks al deze veranderingen en extra activiteiten, ondanks de druk van de bezuinigingen en ondanks de grote terugloop van instroom van nieuwe medewerkers in de Rechtspraak en het OM is de verkoop in 2011 gewoon doorgaan en kon SSR ruim 1270 cursussen uitvoeren met meer dan 23.000 bezette cursusplaatsen. Dat is ten opzichte van het voorgaande jaar slechts een geringe teruggang. Daarnaast realiseerde SSR nog tal van bijzondere evenementen. Een overzicht van de belangrijkste evenementen is in het Jaarverslag opgenomen.

Ook dat is een prestatie van SSR die er zijn mag.

In dat verband herhaal ik mijn stelling uit het Jaarverslag 2010: Het belang van leren en kennis is onafwendbaar. De doelgroepen van SSR wensen kwaliteit, betaalbaarheid, flexibiliteit en bediening op maat. De professie verdient het juiste niveau. SSR speelt hierbij een sleutelrol en wil die rol ook blijven spelen.

Voor de medewerkers van SSR was er in 2011 het definitieve bericht dat SSR Zutphen als vestigingsplaats gaat verlaten. Dat is voor veel medewerkers een zeer ingrijpende stap. Mede dankzij en in goed overleg met de ondernemingsraad en met de vakbonden is voor de medewerkers een SSR sociaal flankerend beleid beschikbaar om de stap naar SSR in Utrecht of een stap naar buiten te kunnen nemen.

Al met al heeft SSR in 2011 weer een prestatie geleverd waar ik met tevredenheid op terugkijk. Daarvan getuigt dit jaarverslag.

Het College van Bestuur van SSR,

mevrouw mr. R.H.M. Jansen MPA
voorzitter

1. Highlights 2011

In dit hoofdstuk worden de belangrijkste gebeurtenissen in 2011 op hoofdlijnen besproken.

2011 stond vooral in het teken van SSR NEXT en verbetering van de betekenis van opleiding en SSR voor Rechtspraak en OM. Het jaar werd gevuld met een keur aan activiteiten die aan deze hoofdthema's gelieerd waren. Daarnaast gaven nieuwe wetgeving en actualiteiten in de rechtspleging aanleiding specifieke onderwerpen nader te belichten in themadagen en symposia. De belangrijkste gebeurtenissen in 2011 passeren hieronder de revue. Een chronologische opsomming van in het oog springende en bijzondere activiteiten in 2011 is opgenomen als bijlage 2.

SSR NEXT

Eind 2010 werd gestart met het programma SSR NEXT. Samen met KPMG werd in 2011 de businesscase van het programma uitgewerkt. De business case leidde tot een aangepast programmaplan dat in mei 2011 door de Raad van opdrachtgevers werd goedgekeurd. Het programma bestaat sindsdien uit drie deelprojecten: Diensten, iSSR en Huisvesting. Eind 2011 is daaraan het deelproject Initiële opleiding ZM aan toegevoegd. Op deze deelprojecten wordt hieronder nader ingegaan.

Het deelproject Diensten leverde in 2011 conform de planning de volgende resultaten op.

Begin 2011 is een visie op leren ontwikkeld die voor alle programmaonderdelen leidend is bij de ontwikkeling van nieuwe cursussen en opleidingen. Ook zijn de criteria geformuleerd waaraan getoetst wordt of een product past bij SSR NEXT, de zogenaamde NEXT-criteria.

Daarnaast is er een evenementenproces ontwikkeld om met gebruikmaking van capaciteit uit verschillende afdelingen van SSR binnen zeer korte tijd voor klanten binnen en buiten SSR een evenement op maat te organiseren en uit te voeren.

In het kader van het deelproject zijn ten behoeve van het aangaan en versterken van relaties met andere opleidingsorganisaties en om mogelijkheden van outsourcing van opleidingen te verbeteren de huidige samenwerkingsrelaties met universiteiten en andere onderwijsinstellingen in kaart gebracht.

Eind 2011 is binnen het deelproject het bestaande productenaanbod doorgelicht en beoordeeld op de NEXT-criteria, met het oog op de bepaling welke cursussen en opleidingen uit het aanbod anno 2011/2012 in het cursusjaar 2013 aangeboden worden. Waar mogelijk zijn vernieuwingen op basis van deze criteria direct doorgevoerd.

Ultimo 2011 was als onderdeel van het deelproject Diensten het plan van aanpak gereed voor verdere professionalisering van de relatie tussen de SSR en de docenten. Onderwerpen daarin zijn onder meer de werving en selectie, competenties en het systeem van beloning van docenten. De activiteiten uit het plan van aanpak worden in 2012 opgepakt.

In het deelproject iSSR is veel tijd besteed aan de ontwikkeling en implementatie van de technische infrastructuur voor de digitale leeromgeving, met als belangrijkste externe doelgroepen de cursisten, docenten en opleidingscoördinatoren. Er is ervaring opgedaan met digitale werkvormen, onder meer door pilots te draaien met het digitaal aanbieden van producten, zoals het actualiteitencollege Strafrecht van mr. Y. Buruma, het boek met een interactieve component "De weg naar het civiel vonnis" van prof. mr. M.J.A.M. Ahsman en de digitalisering van de modules behorend tot de opleidingen voor de administratie. Verder zijn er een aantal innovatieve projecten gestart, waarbij digitale componenten zoals digitale toetsen werden verweven in de bestaande cursussen. Daarnaast is de cursusalmanak van SSR via de vernieuwde SSR-site voor iedereen beschikbaar gemaakt. Tenslotte is een start gemaakt met het digitaal uitrollen van het cursusmateriaal.

In het deelproject Huisvesting wordt het vertrek van SSR uit Zutphen voorbereid. Binnen dit project zijn in 2011 de nodige activiteiten ontplooid om cursuslocaties op meerdere plaatsen in het land te realiseren.

In september 2011 heeft SSR van de Raad voor de rechtspraak de opdracht ontvangen tot het ontwikkelen van een nieuwe initiële opleiding ZM die de huidige raio- en rio-opleiding vervangt. Dit gebeurt in het kader van het **deelproject Initiële opleidingen ZM**.

Mevrouw mr. A. Huigen, senior rechter in de rechtbank Amsterdam, fungeert per 1 november 2011 als projectleider. Haar opdracht is een vernieuwd, modulair opgebouwd opleidingsprogramma voor de initiële opleidingen voor de Rechtspraak op te leveren. Eind 2011 was er een door de Raad voor de rechtspraak goedgekeurd plan van aanpak gereed, waren de deelopdrachten vastgesteld en waren de meeste deelprojectleiders geworven.

Het Openbaar Ministerie is gelijktijdig zelf gestart met een project dat ten doel heeft een nieuwe initiële opleiding voor het OM te ontwikkelen. Het project bestaat uit een aantal deelprojecten, waaronder de ontwikkeling van een vernieuwd en modulair opgebouwd opleidingsprogramma, de werving en selectie en het wetgevingstraject. SSR participeert in de deelprojecten Ontwikkeling opleidingsprogramma en Wetgevingstraject.

De klankbordgroep SSR NEXT is in 2011 tweemaal bij elkaar gekomen. Het waren inspirerende bijeenkomsten die waardevolle tips en ideeën opleverden die aan het programma en de deelprojecten konden worden meegegeven.

NEXTschool

SSR NEXT betekent dat ook moet worden geïnvesteerd in de ontwikkeling van medewerkers, zodat zij kunnen aansluiten bij de veranderingen in de organisatie en de competenties kunnen ontwikkelen die nodig zijn om daarin goed te kunnen functioneren. De in 2011 ontwikkelde NEXTschool, die zich speciaal richt op de medewerkers van SSR, moet daaraan een belangrijke bijdrage leveren. Onder de noemer NEXTschool worden trainingen en workshops georganiseerd door en voor de medewerkers van SSR. Doel is voorts hen een platform te bieden voor het ontwikkelen en doorgeven van nieuwe ideeën over opleiden en daarmee SSR-medewerkers actief mee te laten werken aan de vernieuwing van SSR in de context van de veranderingen binnen de rechterlijke organisatie, zoals de nieuwe gerechtelijke kaart en de nieuwe regionale indeling van de parketten.

Managementopleidingen

In 2011 kwam, met name met het oog op de herziening van de gerechtelijke kaart en de veranderingen in de gerechtsbesturen en in het management bij de gerechten die daarmee samenhangen, de vraag op welke rol SSR, naast het uitvoeren van het Talent Developmentprogramma, kan spelen bij het aanbieden van passende managementopleidingen. Daarbij werd vooral gedacht aan het niveau van de team- en afdelingsvoorzitters. De ideeën en voorstellen van SSR worden omgezet in een project dat in 2012 zal worden opgepakt in samenhang met andere initiatieven vanuit de Rechtspraak op dit gebied.

Coaching en intervisie

In 2011 hebben er meer dan 50 coachingstrajecten gelopen. Dat is een verdubbeling ten opzichte van 2009. Er is een duidelijke groei te zien in de vraag naar coaching.

Daarnaast is in 2011 ingezet op de deskundigheidsbevordering van coaches. Daarvoor zijn drie masterclasses ontwikkeld en uitgevoerd: Provocatief coachen, Loopbaancoaching en Systematisch werken.

Ook is in 2011 een pilot uitgevoerd van de workshop Coachen voor opleiders in Rotterdam gericht op de opleiding van raio's en daarin ervaren knelpunten. De pilot werd zeer positief geëvalueerd.

SSR heeft in 2011 de gelegenheid geboden aan een student van de VU om een wetenschappelijke stage van een half jaar bij SSR te lopen en een masterthesis te schrijven in het kader van zijn MBA-studie (specialisatie Management consultancy). Dit gebeurde onder auspiciën van prof. dr. Y.D. Burger. Dit traject werd in 2011 met succes afgerond. De thesis gaat over coaching in het algemeen en effectiviteit van coaching bij de rechtspraak en SSR in het bijzonder.

In 2011 bleek dat de vraag naar intervisie en de professionele ondersteuning door SSR daarbij een duidelijke groei kent. In verband daarmee wil SSR intervisie aan een bredere groep gaan aanbieden. SSR heeft in 2011 voor twee groepen presidenten en externe bestuurders intervisie georganiseerd. Tevens werd voor het Talent Developmentprogramma een onderdeel intervisie ontwikkeld en uitgevoerd. Op 14 juni 2011 organiseerde SSR met succes een minisymposium over intervisie. Tijdens dit symposium droeg de portefeuillehouder kwaliteit vanuit de Presidentenvergadering de taak om intervisie voor de Rechtspraak te organiseren op aan SSR.

Samenwerking met de NVvR

Met enige regelmaat ontmoeten het bestuur van de NVvR en het MT van SSR elkaar om van gedachten te wisselen over lopende ontwikkelingen, met name op het gebied van opleiding. Ook in 2011 vond tweemaal zo'n ontmoeting plaats. Centraal stond daarbij de opzet van de nieuwe initiële opleidingen en de zorg omtrent behoud van kwaliteit van opleiding binnen de Rechtspraak en het OM.

Samenwerking met universiteiten

SSR werkt al een aantal jaren samen met CPO (de organisatie voor postacademisch onderwijs van de Faculteit der Rechtsgeleerdheid van de Radbouduniversiteit) voor het ontwikkelen van masters. Ook wordt samengewerkt met de Open Universiteit op het gebied van omgevingsrecht (digitale leergang) en met de Erasmus Universiteit Rotterdam op het gebied van rechtspsychologie (avondcolleges). SSR beoogt de samenwerking met de universiteiten verder uit te breiden in het kader van SSR NEXT. In 2011 is daarbij met name ingezet op de samenwerking met de (bijzonder) hoogleraren op het gebied van rechtspleging, OM en rechtshandhaving. Met dit landelijk dekkende "Netwerk hoogleraren" wil SSR door middel van lezingen (en op termijn in meer interactieve vorm) nog meer verbinding creëren tussen hun onderzoekswerk en -resultaten en de dagelijkse praktijk in de rechtspleging. Het netwerk bestaat ultimo 2011 uit de volgende (bijzonder) hoogleraren:

Naam	Functie	Universiteit	Site
prof. mr. M.J.A.M. Ahsmann	bijzonder hoogleraar Rechtspleging	RUL	Margreet Ahsmann
prof. mr. J.M. Barendrecht	hoogleraar Privaatrecht	UvT	Maurits Barendrecht
prof. dr. E. Bauw	hoogleraar Rechtspleging	UvA	Eddy Bauw
prof. mr. A.B. Blomberg	bijzonder hoogleraar Rechtshandhaving	EUR	Aletta Blomberg
prof. mr. P. Frielink	bijzonder hoogleraar Openbaar Ministerie	UM	Paul Frielink
prof. dr. L.E. de Groot-van Leeuwen	hoogleraar Rechtspleging	RU	Leny de Groot
prof. dr. A.M. Hol	hoogleraar Encyclopedie van het recht en rechtsfilosofie	UU	Ton Hol
prof. dr. P.M. (Philip) Langbroek	hoogleraar Rechtspleging en rechterlijke organisatie	UU	Philip Langbroek
prof. dr. mr. M. Otte	bijzonder hoogleraar Organisatie van de Rechtspleging	RUG	Rinus Otte
prof. mr. J.D.A. den Tonkelaar	bijzonder hoogleraar Rechtspraak	RU	Hans den Tonkelaar

Cursusaanbod 2011

Met het cursusaanbod van SSR voor 2011, zoals dat in het Jaarplan 2011 aan de Raad van Opdrachtgevers is gepresenteerd en door deze werd goedgekeurd, werd vooral voortgeborduurd op de door de Raad voor de rechtspraak en het College van Procureurs-generaal aangegeven speerpunten voor 2011 en op de vraag vanuit de gerechten en parketten naar opleidingsproducten in de sfeer van permanente educatie (meer verdieping en masters, meer en nieuwe cursussen met name in het kader van de licentievignetten). Nieuwe opleidingsproducten werden, na consultatie van de LOV's (Rechtspraak) en/of het Parket-generaal (OM), vooral in het kader van de projecten ontwikkeld. De informatie over de ontwikkelprojecten is opgenomen in bijlage 3.

Presentatie van het opleidingsaanbod

In 2011 werd het opleidingsaanbod van SSR voor 2012 voor het eerst uitsluitend digitaal, dat wil zeggen via de vernieuwde site van SSR (www.SSR.nl), bekend gemaakt. Daarnaast werd een kleine brochure verspreid, waarin het programmaoverzicht en de lijst van cursustitels werd gepubliceerd. Beoogd werd daarmee de aandacht voor het aanbod op de SSR-site te genereren. Voortaan zal de publicatie van het meest actuele aanbod van SSR verlopen via www.SSR.nl.

Afstemming vraag en aanbod

Zoals gebruikelijk vond ook in 2011 regelmatig overleg plaats tussen SSR en vertegenwoordigers van de Rechtspraak en het OM om vraag en aanbod goed op elkaar af te stemmen. Voor wat betreft de Rechtspraak nemen de opleidingswerkgroepen van de LOV's hierbij een belangrijke plaats in. De contacten met het OM verliepen veelal via het Parket-generaal. Hierbij spelen de beide directeuren opleidingen, mr. A.A.M. (Anja) Bögemann (aandachtveld Rechtspraak) en mr. D.F. (Diederik) Greive (aandachtveld OM), en ook de lectoren (zie hieronder) een belangrijke rol.

Bij de ontwikkeling en revisie van specifieke producten werd in veel gevallen gewerkt met klankbordgroepen en/of groepen experts en deskundigen. Ook werd contact gelegd met de expertisecentra zoals die zijn neergezet bij een aantal hoven en binnen het OM.

De “validatie” van de inhoud: de lectoren en het veld

Naast de feedback die SSR verkrijgt uit de cursusevaluaties vraagt SSR het veld om de inhoud van de bestaande cursussen voor de verschillende doelgroepen te valideren. Daarbij spelen vooral de lectoren een belangrijke rol. Zij zijn een belangrijke liaison met het veld en de actualiteit, onder meer omdat de lectoren ook verbonden zijn aan een gerecht of het OM.

Ultimo 2011 waren de volgende personen als lector aan SSR verbonden:

mr. J.W. (Jan) Moors, lector strafrecht (ZM)

mr. L. (Leon) Plas, lector strafrecht (OM)

mr. C.G. (Corrie) ter Veer, lector civiel recht en personen- en familierecht

mr. J.L. (Hans) Verbeek, lector bestuursrecht.

Voor wat betreft het vakgebied belastingrecht is mr. G.J. van Leijenhorst als coördinator Belastingrecht aan SSR verbonden.

In 2011 werd afscheid genomen van de lectoren mr. M.J.A.M. (Margreet) Ahsmann (lector civiel recht), mr. J.J.T.M. (Hans) Pieters (lector strafrecht OM) en mr. H.G.W. (Harry) Stikkelbroeck (lector strafrecht ZM).

De lectoren richtten zich in 2011 vooral op de inhoudelijke kwaliteit van de producten, de samenhang tussen de verschillende rechtsgebieden, en op vernieuwing van afzonderlijke producten en het totale aanbod op hun rechtsgebied. De ontwikkeling en herziening van opleidingsproducten heeft plaatsgevonden in nauw overleg tussen de lectoren en de (senior) cursusmanagers (de “sectorspecialisten”), die in de lijn verantwoordelijk zijn voor de kwaliteit van een product.

De lectoren speelden ook een belangrijke rol als gesprekspartner bij overleggen tussen SSR en andere onderwijs- en wetenschappelijke instellingen. Ze participeerden onder meer in het overleg met CPO om gezamenlijk cursussen (op masterniveau) te ontwikkelen voor de meer ervaren leden van de zittende en staande magistratuur. Ook traden de meeste lectoren als docent op in cursussen.

Ontwikkelingen in de raio-opleiding

Het curriculum van de raio-opleiding is in 2011 op een paar onderdelen gewijzigd. In het kader van de inwerkingtreding van de Wabo is de cursus ruimtelijk bestuursrecht geïmplementeerd in de cursus Omgevingsrecht, basis. Het programma voor de introductieweek is verbeterd. Er is meer aandacht voor integriteit, media en de samenleving.

Natuurlijk zijn de cursussen die onderdeel uitmaken van de huidige raio-opleiding in 2011 up-to-date gehouden.

Er is in 2011 wederom veel aandacht besteed aan het ondersteunen van de opleiders. Zo zijn er nieuwe beoordelings- en feedbackformulieren ontwikkeld die via www.SSR.nl digitaal beschikbaar zijn. Tevens is een handboek voor de praktijkopleider ontwikkeld dat eveneens via de site beschikbaar is. Ook is het trainingsaanbod voor praktijkopleiders verder ontwikkeld. Er is een menukaart gemaakt met daarop verschillende opleidingsactiviteiten voor de beginnende, ervaren opleider.

Op 24 november 2011 vond het driejaarlijkse raiocongres plaats. Het congres had als titel “De magistraat in 3D”. Het congres was een groot succes. Helaas viel het aantal bezoekers vanuit de gerechten en parketten wat tegen door samenloop met enkele andere evenementen. Meer informatie over dit congres is opgenomen in bijlage 2.

In hoofdstuk 4 wordt ingegaan op de ontwikkelingen op het gebied van het (materiële) werkgeverschap van de raio's.

Reeks SSR-publicaties

In de Reeks SSR-publicaties verscheen eind november het langverwachte boek *De weg naar het civiele vonnis*. Dit boek van de hand van de toenmalige lector civiel recht, mevrouw mr. M.J.A.M. Ahsmann, kan worden beschouwd als de opvolger van het boek *Het civiele vonnis* en zal met name worden gebruikt in de initiële opleidingen. Het boek is uitgegeven door Boom, juridische uitgeverij te Den Haag (zie: *De weg naar het civiele vonnis*). Aan het boek is een website gekoppeld waar met name een introductiefilm, praktijkvoorbeelden en een dossier zijn te vinden (zie: www.SSR.nl - *De weg naar het civiele vonnis*). Het boek werd gelanceerd tijdens een goedbezocht symposium (zie bijlage 2).

Internationaal

In september 2011 verscheen de Mededeling van de Europese Commissie (EC) over *European Judicial Training*, waarin de EC haar ambities verwoordt ten aanzien van de Europeesrechtelijke opleiding van (onder meer) magistraten in de Europese Unie. SSR heeft in 2011 op verschillende manieren vorm gegeven aan de verwezenlijking van de uitgangspunten hiervan.

Ter vergroting van de deskundigheid van Nederlandse magistraten op Europeesrechtelijk gebied is het Europese recht verder geïntegreerd in de cursussen van SSR en zijn cursussen georganiseerd die aandacht besteden aan rechtsstelsels van andere lidstaten van de EU.

In 2011 zijn in samenwerking met de kenniscentra van de hoven de voorbereidingen gestart voor de organisatie van een symposium over Europees recht, dat in 2012 zal plaatsvinden.

Gezien het toenemende belang van het EU-Handvest van de Grondrechten ontwikkelt SSR, in het kader van het deelproject iSSR, hierover een e-learningmodule. Dit wordt (deels) gefinancierd uit het Eurinfra-budget. De module is in 2012 gereed.

In 2012 en 2013 organiseert SSR met financiële ondersteuning van de EC drie Europese seminars over de bestrijding van mensenhandel. Ter voorbereiding daarop vond eind 2011 een kickoff-meeting plaats in Amsterdam.

Ter bevordering van ontmoeting tussen Europese magistraten en de vergroting van het wederzijds vertrouwen in elkaars rechtsstelsels, faciliteerde SSR wederom de deelname van Nederlandse rechters en officieren van justitie aan Europese uitwisselingsprogramma's, aan training-seminars van het European Judicial Training Network (EJTN) en aan cursussen van zusteropleidingsinstituten in de Europese Unie (voor getallen: zie bijlage 1, punt 5). Nederlandse raio's hebben in 2011 aan een aantal specifieke opleidingsactiviteiten deelgenomen, waaronder Europese strafrecht cursussen bij de ERA, een uitwisseling tussen SSR en de Franse École Nationale de la Magistrature (ENM) en de Themis-competitie. Deze activiteiten, meer uitgebreid beschreven in bijlage 2, zijn, voor wat betreft de Rechtspraak, deels gefinancierd uit het Eurinfra-budget.

In 2011 is tevens de bilaterale samenwerking met het Instituut voor Gerechtelijke Opleiding (IGO) in België geïntensiveerd. Dit heeft o.a. geresulteerd in de deelname van Vlaamse rechters aan de SSR-Summercourse Rechterlijke oordeelsvorming en deelname van Nederlandse rechters aan het eerste IGO-zomerseminarie De magistratuur en zijn afhankelijkheden. Ook is een bezoek gebracht aan het IGO, waarbij gesproken is over nauwere samenwerking bij het ontwikkelen van cursussen en over deelname van Nederlandse en Belgische magistraten aan elkaars cursusactiviteiten. Bovendien is SSR partner in een Europees mediationproject van het IGO.

Het voorzitterschap van SSR van de Steering Committee van het EJTN werd in maart 2011 verlengd tot 2014 en ook het lidmaatschap van de Werkgroep Programmes werd gecontinueerd. Deze Werkgroep organiseert, coördineert en implementeert de trainingactiviteiten van het EJTN, en fungeert als platform voor de uitwisseling. Daarnaast is SSR in 2011 lid geworden van de Werkgroep Technologies. Deze werkgroep houdt zich o.a. bezig met e-learning en digitalisering van gerechtelijke opleidingen in de Europese Unie.

Naast de activiteiten binnen het EJTN, was SSR in 2011 vertegenwoordigd bij vergaderingen van het Euro-Arab Judicial Training Network (Jordanië, oktober 2011) en de International Organisation for Judicial Training (Frankrijk, november 2011).

In het kader van assistentie aan de versterking van zusteropleidingsinstituten in Europa en daarbuiten, zijn in 2011 de volgende activiteiten ontplooid:

- SSR heeft gedurende 2011 de samenwerking met de Judicial Academy in Kroatië voortgezet. De behaalde resultaten hebben ertoe geleid dat SSR eind 2011 door de Nederlandse ambassade in Kroatië benaderd om expertise te leveren voor een volgend project, gericht op de verdere ontwikkeling van het Europeesrechtelijke curriculum van de Judicial Academy.
- De samenwerking met het opleidingsinstituut voor rechters in Indonesië is, ondanks onzekerheid over de financiering van het ingediende projectvoorstel, in 2011 voortgezet met een tweetal activiteiten in Nederland. (zie bijlage 4 onder k).

Ook zijn nieuwe samenwerkingsverbanden aangegaan:

- SSR participeert in een project van het Ministerie van Veiligheid en Justitie met het National Institute of Justice in Bulgarije op het gebied van training ter bestrijding van mensenhandel.
- SSR is door de Raad voor de rechtspraak gevraagd om expertise te leveren voor een Twinningproject met het Turkse Ministerie van Justitie ten aanzien van mediatraining voor rechters. Nederland is in dit project junior-partner naast Duitsland. Dit project zal in 2012 zijn beslag krijgen.

Ten slotte heeft SSR in 2011 weer diverse verzoeken gekregen voor studiebezoeken van buitenlandse delegaties aan SSR. Door beperkte capaciteit konden niet alle verzoeken gehonoreerd worden. Naast het genoemde studiebezoek van het Indonesische opleidingsinstituut zijn delegaties ontvangen uit Oeganda, Turkmenistan, Servië, Bahrein, Macedonië, Albanië en Turkije.

2. Opleidingsproducten: resultaten 2011

In dit hoofdstuk wordt aandacht besteed aan de realisatie van de beoogde resultaten op het gebied van de uitvoering van cursussen en andere opleidingsproducten. Ook wordt een vergelijking gemaakt met het voorgaande jaar.

1.272 cursusuitvoeringen

23.170 cursusplaatsen

Zie tabel 1 in bijlage 1 voor een overzicht

Het budgettaire kader 2011 voor SSR is weergegeven in tabel 1 in bijlage 1.

Na jaren van stijgende aantallen gerealiseerde cursusplaatsen en cursusuitvoeringen en een stagnatie in 2010 liet 2011 voor het eerst een daling in deze aantallen zien. In bijlage 1 is dit in tabel 2 weergegeven.

Gelet op de bezuinigingen die binnen Rechtspraak en OM in 2011 moesten worden gerealiseerd werd deze trendbreuk door SSR verwacht. Ultimo 2010 waren de vooruitzichten, die waren gebaseerd op het aantal inschrijvingen voor 2011, ronduit negatief. In verband hiermee werden begin 2011 de nodige maatregelen genomen, onder meer in de personele sfeer. Deze werden in de loop van 2011 gerealiseerd. Door bovendien tijdig en actief de gerechten en parketten te benaderen, onder meer door bezoeken van de voorzitter van het College van Bestuur en de directeuren opleiding aan de leiding van alle gerechten en parketten, en door goed in te spelen op de veranderende vraag, met name door meer maatwerk en incompanyproducten te ontwikkelen en uit te voeren, is de teruggang van het aantal cursusuitvoeringen en deelnemers in 2011 uiteindelijk toch beperkt gebleven.

Gelet op de extra activiteiten die SSR in 2011 ook moest verrichten, zoals de talloze activiteiten in het kader van SSR NEXT, de vernieuwing van de initiële opleidingen en de voorbereiding van de wijziging van de vestigingsplaats van SSR kan gezegd worden dat SSR, tegen de negatieve trend in, in 2011 een uitstekende prestatie heeft geleverd.

Aantallen uitvoeringen nader beschouwd

Binnen de **centrale financiering** zijn in 2011 464 uitvoeringen gerealiseerd. Dit is 25% lager dan begroot (622) en 15% lager dan in 2010 gerealiseerd (547). Enerzijds was er minder vraag naar de initiële opleidingen door een grote terugloop in het aantal instromers. Anderzijds is de vraag veranderd. Een aantal titels (en daarmee uitvoeringen) is geannuleerd om deze in een nieuwe en meer eigentijdse vorm die meer op de vraag van de klant is toegesneden aan te kunnen bieden. Een voorbeeld daarvan is de "inhaalslag" parketsecretarissen (zie bijlage 3 onder m).

De grootste afwijkingen in aantallen uitvoeringen ten opzichte van de begroting is te zien in de volgende onderdelen:

Leergang gericht op instromende rechters	- 35%
Leergang gericht op administratief medewerkers gerechten	- 59%
Leergang gericht op administratief medewerkers parketten	- 47%
Leergang gericht op praktijkopleiders	- 37%

Het aantal deelnemers aan centraal gefinancierde cursussen 2011 is met 6064 deelnemers 18% lager dan in 2010 (7398). De begroting van 2011 ging uit van 8553 deelnemers. De realisatie 2011 was 29% lager dan de begroting 2011.

Het aantal uitvoeringen in de **permanente educatie** in 2011 is met 551, 5% lager dan in 2010 en 12% lager dan de begroting 2011 (624). Er zijn niet direct onderdelen in het cursusaanbod aan te wijzen waar een sterke vermindering van het aantal uitvoeringen is. De terugloop is zichtbaar in het gehele cursusaanbod.

Het aantal uitvoeringen in **maatwerk** kwam in 2011 uit op 231. Dit is 55% meer dan in 2010 (149). Deze substantiële stijging wordt veroorzaakt doordat SSR heeft ingespeeld in de veranderende vraag van de klanten. Bij de activiteiten Inhaalslag parketsecretarissen en Regierechter zijn producten naar de wens van de klant aangepast en als pakket afgenomen. De deelnemersaantallen zijn in 2011 met 55% gestegen ten opzichte van 2010.

Bezettingsgraad

In de begroting 2011 is uitgegaan van een bezettingsgraad van 85%. De werkelijke gemiddelde bezettingsgraad kwam voor 2011 uit op 80,9%. (2010: 81,2%).

De bezettingsgraad van centraal gefinancierde cursussen staat sterk onder druk. In 2011 was deze 76,4%. Dit was in 2010 nog 80,8% en in 2009 nog 84,7%. Dat hangt samen met de sterk gedaalde instroom van nieuwe medewerkers, waarop SSR geen invloed heeft. Desondanks moesten de desbetreffende cursussen vanwege het evidente belang ervan toch worden uitgevoerd, zij het veelal met een beduidend lagere bezettingsgraad dan economisch eigenlijk verantwoord is.

De bezettingsgraad op cursussen in de permanente educatie was in 2011 met 83,2% iets hoger dan in 2010 (82,9%).

De bezettingsgraad op de maatwerk cursussen (2011: 83,4%) was aanmerkelijk beter dan in 2010 (78,9%).

Besteding quota

In 2011 zijn de quoteringsgelden (K€ 2188) conform de door de Raad en het College aangegeven verhoudingen toegedeeld aan de gerechten en parketten. Verdeling en besteding zijn in bijlage 3 in tabel 3a weergegeven. Uit het overzicht blijkt dat vrijwel alle gerechten en parketten in 2011 fors meer bij SSR hebben besteed dan de beschikbare quoteringsmiddelen. Dit beeld komt overeen met voorgaande jaren.

Ten opzichte van 2010 zijn de extra bestedingen in 2011 bij SSR door de gerechten teruggelopen met € 372.195 (-14,1%). De extra bestedingen van de parketten is ten opzichte van 2010 gegroeid met €121.890 (+10,5%). Per saldo namen de extra bestedingen af met €250.305 (-7%).

Cursusevaluatie

De evaluaties door de cursisten leverde in 2011 een gemiddelde waardering op van een 7,8. Dit is een verbetering ten opzichte van 2010 (7,7). De gemiddelde respons was met 48,5% lager dan de respons van 2010 (50,7%). Dit komt door een duidelijk lagere respons op de evaluaties van maatwerk cursussen van 40,7% tegen 50,0% voor reguliere cursussen.

3. Het beheer van SSR

In dit hoofdstuk komt het beheer van SSR voor wat betreft personeel en huisvesting aan de orde. De financiën komen in de jaarrekening aan de orde.

3.1. Personeel

Bezetting 2011

In de begroting 2011 was uitgegaan van een basisbezetting (dus exclusief projecten) van 90 fte. De gemiddelde werkelijke bezetting was in 2011 87 fte.

2011 heeft in personele en organisatorische zin vooral in het teken gestaan van de veranderingen in het kader van SSR NEXT. Om hiervoor voldoende aandacht en energie te kunnen vrijmaken, is ten behoeve van het normale beheer van cursussen de tijdelijke functie van cursusbeheerder ingevoerd. Daarnaast werd 2011 vooral gekleurd door de voorbereidingen voor de wijziging van de standplaats van SSR in 2012 en het overleg met de OR en de vakbonden over de flankerende maatregelen, waaronder het sociaal flankerend beleid.

Personeelssamenstelling

Ultimo 2011 kende SSR de volgende personeelssamenstelling:

Vrouwen: 73%, mannen: 27%.

Leeftijdscategorieën: 0-24 jaar: 1%, 25-34 jaar: 14% , 35-44 jaar: 37%, 45-54 jaar: 30%, 55-59 jaar: 15%, 60-65 jaar: 3%

Ziekteverzuim

In 2011 kwam het ziekteverzuim uit op 3,7% exclusief zwangerschap (1,2%), met een gemiddelde verzuimduur van 7,2 dagen en een meldingsfrequentie van 1,6. Hoewel het ziekteverzuim objectief gezien acceptabel te noemen is, blijven leidinggevenden de inspanningen verrichten om, waar mogelijk, het verzuim verder omlaag te brengen door kritisch te zijn op de verzuimduur en het frequent verzuim.

3.2. Huisvesting en bezettingsgraad gebouwen

Cursusaccommodatie

Evenals in voorgaande jaren moest in 2011 regelmatig worden uitgeweken naar externe accommodatie. De huidige ruimtes in Zutphen en Utrecht bieden te weinig mogelijkheden om op piekmomenten aan de behoefte te voldoen. Met name beschikt SSR over te weinig zalen voor groepen van 20-30 personen. De kleinere zalen in Utrecht en Zutphen kunnen slechts beperkt worden ingezet voor cursussen. Deze zijn in de regel alleen geschikt als subzaal of als vergaderruimte. In Utrecht worden deze zalen veelal door Spir-it gebruikt.

De kleinere ruimten in Utrecht kunnen door hun ligging niet worden samengevoegd tot grotere cursusruimten.

Daarnaast had SSR in Zutphen te maken met een te geringe overnachtingscapaciteit. Bij het Eden Hotel Zutphen kan SSR per nacht over maximaal 50 hotelkamers beschikken. In verband daarmee moest ook regelmatig worden uitgeweken naar verder gelegen hotels met alle kosten en ongemakken van dien.

In Utrecht blijft de cateringvoorziening zorgen baren. Dit leidde soms tot lange wachtrijen, lege schap-

pen, onvoldoende zitplekken en ontevreden cursisten en docenten. Regelmatig moet worden ingegrepen om een en ander in goede banen te geleiden. In zijn algemeenheid is er wel sprake van een lichte verbetering ten opzichte van het voorgaande jaar. Toch blijft de situatie verre van ideaal.

Een aandachtspunt dat steeds weer naar voren komt is dat het delen van een gebouw met een organisatie als Spir-it, die een heel andere functie heeft dan SSR, verre van ideaal lijkt te zijn. De open uitstraling en gastvrijheid, waarnaar SSR als opleidingsinstituut streeft en de ambitie van SSR om als ontmoetingsplek te fungeren gaat niet goed samen met de strenge beveiligingseisen die door en aan een ICT-organisatie als Spir-it worden gesteld. Ook in 2011 leidde dit weer tot irritaties en allerlei aanvullende en vaak onpraktische regelingen.

In zijn algemeenheid is de waardering van de locatie Utrecht redelijk tot goed. Ten aanzien van service geeft 82% en ten aanzien van bereikbaarheid geeft 77% van de respondenten een waardering goed tot zeer goed.

Eind 2011 is met Spir-it en LDCR een gezamenlijk overleg opgestart om de huisvesting in de Unicef-laan Utrecht per 1 januari 2013 vorm te geven. Binnen dit overleg wordt nadrukkelijk gesproken over het vereenvoudigen van de toegang en beter verwarmde ontvangstruimte voor cursisten en andere bezoekers. Deze locatie wordt de centrale locatie van SSR voor de komende jaren. SSR zal hier daarom een nadrukkelijk gezicht moeten krijgen.

Werkplekken

In 2011 was er vooral op dinsdagen en donderdagen een tekort aan werkplekken. Medewerkers werden noodgedwongen steeds creatiever om een plek te vinden. Daarbij hielp dat een groot gedeelte van de medewerkers van SSR over een laptop beschikt. Ook van de flexplekken in Utrecht werd steeds meer gebruik gemaakt. Dat heeft ertoe geleid dat voor deze flexplekken gereserveerd moet worden. Al met al bleken de knelpunten goed oplosbaar, maar is creativiteit en flexibiliteit hierbij wel een vereiste geworden voor organisatie en medewerkers.

4. Het materiële werkgeverschap van de raio's

In dit hoofdstuk worden de belangrijkste ontwikkelingen op het gebied van het materiële werkgeverschap van de raio's besproken, althans voor zover dit door SSR wordt vormgegeven, en wordt verantwoording afgelegd over de besteding van de hiervoor beschikbaar gestelde middelen.

Wijziging wet- en regelgeving

Vertegenwoordigers van Raad, College en SSR hebben in 2010 en 2011 een aantal malen overleg gevoerd met de directie Wetgeving van het Ministerie van (Veiligheid en) Justitie over de wijziging en actualisering van het Besluit opleiding rechterlijke ambtenaren (Bora). Hoewel het Ministerie door onderbezetting aanvankelijk geen prioriteit kon geven aan de noodzakelijke aanpassingen van het Bora werd eind 2010 toch besloten de ergste knelpunten (zoals de beoordelingsregeling, tijdelijke aanstelling gelijk trekken met de basisopleidingsperiode en het verlengen van de maximale opleidingsduur en de selectieprocedure) aan te pakken. De voorgenomen wijzigingen op deze punten zijn medio 2011 doorgevoerd. Ook het Besluit rechtspositie rechterlijke ambtenaren is begin 2011 aangepast, met name op het gebied van buitengewoon verlof. Het Handboek Raio-regelingen is op deze punten aangepast.

Aantal raio's

Het gemiddeld aantal raio's bedroeg in 2011, 272 fte, (2010: 260 fte). Deze toename wordt veroorzaakt doordat de uitstroom van raio's in 2011 beperkt was: twee lichtingen, waarin relatief weinig raio's zijn gestart stroomden uit. Daarnaast waren de twee lichtingen die in 2011 van start gingen wel volledig bezet.

Ziekteverzuim raio's

Het ziekteverzuim onder de raio's in 2011 kwam uit op 3,2% (inclusief zwangerschap).

Kosten primaire arbeidsvoorwaarden raio's

De kosten in 2011 ad K€ 16.155, waren K€ 396 hoger dan in het kader is opgenomen. Dit hangt samen met het feit dat het aantal raio's (fte) hoger was dan verwacht. Daarnaast zijn de kosten per fte gestegen doordat de pensioenpremies meermalen zijn verhoogd en doordat er gekozen is voor instroom van raio's met meer werkervaring om een snellere doorloop in de opleiding te bevorderen.

Kosten secundaire arbeidsvoorwaarden raio's (rugzak)

In 2011 bedroeg het budget voor de secundaire arbeidsvoorwaarden van de raio's k€ 660. De werkelijke uitgaven kwamen uit op k€ 605. Het verschil is met name veroorzaakt door lagere overige en onvoorzien kosten. Zie tabel 4 in bijlage 1.

5. Managementparagraaf: risico's

Het College van Bestuur van SSR is verantwoordelijk voor het bestuur en beheer van SSR en legt hierover verantwoording af aan de Raad van Opdrachtgevers van SSR. Om deze verantwoordelijkheid te kunnen waarmaken en de bedrijfsdoelstellingen te kunnen realiseren, zijn interne beheersmaatregelen geformuleerd: het managementcontrolsysteem. De managementparagraaf heeft betrekking op het financieel en materieel beheer, de informatiebeveiliging, huisvesting en Arbo en de Wet bescherming persoonsgegevens.

Beheersomgeving

Over het bestuur en beheer van de organisatie legt SSR verantwoording af op vastgelegde momenten, conform de met de Raad van Opdrachtgevers afgesproken planning- en verantwoordingscyclus. Twee maal per jaar worden de (financiële) resultaten in relatie tot de jaarplannen gerapporteerd. Vervolgens vinden bestuurlijke overleggen plaats tussen de Raad van Opdrachtgevers en het College van Bestuur van SSR. Na afloop van het boekjaar (kalenderjaar) legt het College van Bestuur in de jaarstukken verantwoording af aan de Raad van Opdrachtgevers.

De producten, de organisatiestructuur, de processen, de taken en functies binnen SSR zijn beschreven. Hierbij wordt het principe van integraal management gevolgd. De taken worden uitgevoerd binnen deze richtlijnen voor het financieel en materieel beheer, de informatiebeveiliging, huisvesting en Arbo en de Wet bescherming persoonsgegevens.

Risicobeoordeling

De belangrijkste doelstellingen voor het financieel en materieel beheer, de informatiebeveiliging, huisvesting en Arbo en de Wet bescherming persoonsgegevens staan in de handboeken financiën en integrale beveiliging. Deze worden regelmatig gemeten en geëvalueerd. Landelijke protocollen op gebied van beveiliging vormen de leidraad voor de beschrijving van de specifieke situatie bij SSR.

Een risicoanalyse heeft plaatsgevonden naar zaken die een belemmering vormen voor het behalen van doelstellingen in het kader van het financieel en materieel beheer en de informatiebeveiliging. Uit deze analyse zijn de volgende risico's en/of problemen onderkend met een hoge prioriteit.

- Onzekerheid bij en vertrek van personeel

De toekomstige verhuizing naar Utrecht heeft het gehele jaar voor veel onzekerheid bij het personeel gezorgd. In het laatste kwartaal van 2011 is met alle medewerkers individueel gesproken en heeft iedere medewerker aangegeven of hij/zij het werk zal volgen naar de nieuwe standplaats Utrecht. Met name binnen de groepen servicedeskmedewerkers en teamassistenten zal er een zeer fors verloop optreden. In 2012 moeten tijdig maatregelen worden genomen om een goede continuïteit en kwaliteit van dienstverlening te waarborgen.

Voor de medewerkers die hebben aangegeven niet mee te willen naar Utrecht worden trajecten opgezet om hen te begeleiden van werk naar werk.

Voor de meeste medewerkers van de unit Facilitaire Zaken zal het werk verdwijnen. Deze unit verkeert ultimo 2011 in reorganisatie (fase 3). Een aantal medewerkers is eind 2011 aangewezen als herplaatsingskandidaat.

- BTW problematiek

De gewijzigde btw-wetgeving leek in 2011 aanvankelijk weinig gevolgen te hebben voor SSR. Dit beeld moet echter wordt bijgesteld. In verband hiermee wordt door de Raad overleg gevoerd met de Belastingdienst over de consequenties voor SSR. Dit leidt nog niet tot de gewenste oplossing. Begin 2012 zal dit overleg een vervolg krijgen. Invoering van btw zal tot een forse kostenstijging leiden voor SSR en voor de afnemers, gerechten en parketten.

Interne beheersmaatregelen

Binnen SSR is uitvoering van de processen binnen de normen gewaarborgd. Er zijn maatregelen getroffen om de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking te waarborgen.

Informatie en communicatie

Voor de besturing wordt gebruik gemaakt van een geïntegreerde planning- en verantwoordingscyclus waarbij zowel voor (plan), tijdens (voortgangsrapportages) als na (verantwoording) realisatie over financiële en niet-financiële resultaten centraal wordt gerapporteerd. Sturing vindt plaats op basis van afgesproken taakstellingen, prestatie-indicatoren en kostprijzen. Het systeem van tweemaandsrapportages is adequaat. Regelmatig worden deze rapportages besproken in het Management Team.

Bewaking

Bewaking van de beheersmaatregelen en van de geautomatiseerde gegevensverwerking vindt plaats door interne controlemaatregelen. Het meerjarige auditplan vormt de basis voor de interne controles. Indien nodig wordt deze jaarlijks geactualiseerd. In het auditplan wordt voor meerdere jaren aangegeven wat de objecten van controle zijn en op welke aspecten gecontroleerd gaat worden.

Bijlage 1. Tabellen

Tabel 1. Budgettair kader 2011 (K€)

	Rvdr	CPg's	Totaal
Opleidingen (PxQ)	6.847	3.510	10.357
loon- en prijsbijstelling	18	0	18
Totaal opleidingen	6.865	3.510	10.375
Raio's salariskosten	11.031	4.728	15.759
loon- en prijsbijstelling	0	0	0
Overige personeelskosten raio's	462	198	660
PZ kosten werkgeverschap	95	41	136
Totaal raio's	11.588	4.967	16.555
Specifieke budgetten projecten	800	0	800
Totaal	19.253	8.477	27.730

Tabel 2. Productieaantallen 2011

	realisatie 2011	Realisatie 2010	begroot 2011	% groei tov 2010	% groei tov begroot
Aantal uitvoeringen CF	464	547	622	-15%	-25%
Aantal uitvoeringen PE	551	582	624	-5%	-12%
Aantal uitvoeringen maatwerk	231	149	14	55%	pm
Totaal exclusief projecten	1246	1278	1260	-3%	0%
Aantal uitvoeringen projecten	26	41	pm		pm
Totaal	1272	1319	1251	-4%	
Aantal deelnemers CF	6064	7398	8553	-18%	-29%
Aantal deelnemers PE	12002	13053	13338	-8%	-10%
Aantal deelnemers maatwerk	4359	2820	206	55%	Pm
Totaal exclusief projecten	22425	23271	22097	-4%	-1%
Aantal deelnemers projecten	745	1187	Pm	-37%	pm
Totaal	23170	24458	22097	-5%	
Bezettingsgraad CF	76,5	80,8	85%		
Bezettingsgraad PE	83,2	82,9	85%		
Bezettingsgraad maatwerk	83,4	78,9	85%		
Bezettingsgraad projecten	81,9				
Totaal	80,9	81,2	85%		

Tabel 3a. Besteding quotering (in €)

Relatie	Quotum	Bijgekocht	Totaal
ZM			
Gerechtshof Amsterdam	58.581	52.789	111.370
Gerechtshof Arnhem	50.963	41.677	92.640
Gerechtshof Leeuwarden	27.938	23.967	51.905
Gerechtshof 's-Gravenhage	57.416	-46	57.370
Gerechtshof 's-Hertogenbosch	54.155	82.085	136.240
Rechtbank Alkmaar	43.731	92.509	136.240
Rechtbank Almelo	39.465	116.555	156.020
Rechtbank Amsterdam	160.595	139.396	299.991
Rechtbank Arnhem	82.431	149.494	231.925
Rechtbank Assen	32.581	35.399	67.980
Rechtbank Breda	80.565	122.281	202.846
Rechtbank Dordrecht	34.076	52.924	87.000
Rechtbank Groningen	42.627	2.638	45.265
Rechtbank Haarlem	85.374	78.046	163.420
Rechtbank Leeuwarden	43.167	52.383	95.550
Rechtbank Maastricht	55.642	59.273	114.915
Rechtbank Middelburg	26.720	18.340	45.060
Rechtbank Roermond	38.496	56.634	95.130
Rechtbank Rotterdam	117.414	153.096	270.510
Rechtbank 's-Gravenhage	151.615	281.655	433.270
Rechtbank 's-Hertogenbosch	100.541	257.649	358.190
Rechtbank Utrecht	85.872	102.863	188.735
Rechtbank Zutphen	45.682	59.128	104.810
Rechtbank Zwolle-Lelystad	65.276	164.504	229.780
College van Beroep voor het bedrijfsleven	13.712	25.578	39.290
Centrale Raad van Beroep	45.990	49.555	95.545
Totaal ZM	1.640.625	2.270.372	3.910.997
OM			
Parket Alkmaar	10.559	30.076	40.635
Parket Almelo	11.139	30.011	41.150
Parket Arnhem	22.189	30.486	52.675
Parket Assen	8.138	21.627	29.765
Parket Breda	19.491	49.239	68.730
Parket Dordrecht	8.470	10.420	18.890
Parket Groningen	12.173	49.597	61.770
Parket Haarlem	24.165	78.450	102.615
Parket Leeuwarden	11.241	31.794	43.035
Parket Maastricht	15.827	16.078	31.905
Parket Middelburg	8.333	3.947	12.280
Parket Roermond	9.715	13.135	22.850
Parket 's-Hertogenbosch	25.652	61.953	87.605
Parket Utrecht/Lelystad	21.453	48.917	70.370
Parket Zutphen	11.212	-6.592	4.620
Parket Zwolle	19.749	46.127	65.876
Ressortsparket Amsterdam	12.450	20.380	32.830

Ressortsparket Arnhem	8.999	15.591	24.590
Ressortsparket Leeuwarden	7.435	14.921	22.356
Ressortsparket 's-Gravenhage	11.994	12.818	24.812
Ressortsparket 's-Hertogenbosch	8.634	23.967	32.601
Landelijk Parket	23.286	225.425	248.711
Bureau Ontnemingswetgeving OM (BOOM)	9.192	47.048	56.240
LP / team Verkeer	10.812	878	11.690
Parket Generaal	27.918	-20.763	7.155
Rijksrecherche	19.055	-16.410	2.645
CVOM	8.623	-1.633	6.990
DVOM	8.992	-6.607	2.385
Parket Rotterdam	36.882	83.178	120.060
Parket 's-Gravenhage	39.528	171.305	210.833
Parket Amsterdam	42.406	135.319	177.725
Functioneel Parket	31.163	65.323	96.486
Totaal OM	546.875	1.286.005	1.832.880
Totaal ZM+OM	2.187.500	3.556.377	5.743.877

Tabel 3b. Overzicht extra bestedingen bij SSR (2010 en 2011)(in €)

Totaal ZM 2010	2.642.567	Totaal OM 2010	1.164.115
Totaal ZM 2011	2.270.372	Totaal OM 2011	1.286.005
Verschil	-372.195	Verschil	121.890

Tabel 4. Analyse kosten secundaire arbeidsvoorwaarden raio's (K€)

	2011	2010	Begroting 2011
Reiskosten woon-standplaats	385	374	318
Overige personeelskosten	35	42	44
Bureaunkosten	0	0	12
Reis- en verblijfkosten	92	89	140
Verhuis- en inrichtingskosten	59	39	50
Reservering vakantiegeld/eindejaarsuitkering	0	-59	0
Dienst - en werkkleding	29	27	26
Overige /onvoorzien	5	5	70
Totaal	605	517	660

5. Overzicht Internationaal 2011

In 2011 hebben 21 Nederlandse magistraten en twee trainers (waaronder een lector van SSR) deelgenomen aan het Exchange Programme. Nederlandse gerechten en parketten hebben 22 Europese magistraten ontvangen, inclusief twee trainers. 15 magistraten, inclusief twee SSR lectoren, en twee SSR trainers hebben deelgenomen aan trainingseminars van het EJTN. 13 magistraten hebben deelgenomen aan cursusactiviteiten van zusteropleidingsinstituten.

17 Nederlandse raio's hebben aan Europese activiteiten deelgenomen en 13 Franse trainees zijn ontvangen in Nederland. Ook zijn Nederlandse magistraten uitgezonden voor conferenties in Koeweit en Martinique. Naast deze directe werving en uitzending door SSR, heeft SSR via de website, nieuwsbrieven en rechtstreekse mailingen informatie verspreid over mogelijkheden om aan buitenlandse activiteiten deel te nemen. Voor deze activiteiten konden magistraten zich zelf rechtstreeks aanmelden, zodat SSR geen inzicht heeft in de daadwerkelijke deelname aan deze activiteiten.

Bijlage 2. Bijzondere evenementen in 2011

In deze bijlage wordt een overzicht gegeven van de meest in het oog springende bijzondere evenementen van SSR en evenementen waaraan SSR een belangrijke bijdrage leverde in 2011. De evenementen zijn opgesomd in chronologische volgorde.

Start master Media & Communicatie

20 januari 2011

In Almere ging op 20 en 21 januari 2011 de nieuwe SSR-master **Media & Communicatie** met als titel 'Media, een must of een lust?' van start. Vierentwintig vooraanstaande rechters uit het hele land namen deel aan deze leergang. De leergang had tot doel de deelnemers bewust te maken van het huidige medialandschap en de rol die zij daarin zelf spelen. Dat gebeurde met een gevarieerd programma, verdeeld in drie blokken van twee dagen. In het eerste blok leerden de deelnemers wat en wie die nieuwe media precies zijn en hoe de weerstand daartegen overwonnen kan worden. Ook kregen zij op verschillende manieren een spiegel voorgehouden van hun eigen gedrag en houding en de weerslag daarvan in de media.

In het tweede blok (17 en 18 februari) kwam vooral de relatie tussen media en rechtspraak aan de orde. Colleges, discussies en vaardigheidstrainingen wisselden elkaar af.

In het derde blok (17 en 18 maart) ontmoetten de deelnemers journalisten van verschillende media, vrijwel allemaal gespecialiseerde justitievierslaggevers bij een landelijke of regionale krant, een persbureau of audiovisuele media, waarbij onder meer het formuleren van kernboodschappen, het voorbereiden van interviews en het inschatten van het 'alarmniveau' van opkomend nieuws aan de orde kwamen. Op de laatste dag werd op de hele leergang en het daarin geleerde teruggekeken,

Lees verder: Master Media & Communicatie, Terugblik op eerste blok, Vooruitblik tweede blok, Terugblik tweede blok 1, Terugblik tweede blok 2, Vooruitblik derde blok

Debatmiddag Tussen ziel en zakelijkheid, over spanningen tussen strafrechters en hun bestuurders

26 januari 2011

Op De nieuwe kleren van de rechter, het eind 2010 verschenen boek van prof. dr. mr. M. Otte, zijn veel uiteenlopende reacties gekomen. Naar aanleiding hiervan, en mede naar aanleiding van zijn oratie Organiseren en verantwoorden door de strafrechter organiseerde SSR in samenwerking met de Raad voor de rechtspraak de debatmiddag Tussen ziel en zakelijkheid, over spanningen tussen strafrechters en hun bestuurders.

Tijdens de bijeenkomst, die gericht was op presidenten en sectorvoorzitters strafrecht, werd de gelegenheid geboden om te praten over dit spraakmakende boek en over de denkrichting voor een andere werkwijze in de strafsectoren. Otte Sprekers naast de heer Otte waren, prof. dr. Mirko Noordegraaf, hoogleraar Publiek management Universiteit Utrecht en mr. Jos Silvis, advocaat-generaal bij de Hoge Raad. Het debat werd geleid door drs. Victor Deconinck.

Niet iedereen bleek de sense of urgency van de heer Otte en anderen te delen. Sommigen spraken van een organisch proces, waarin managers en professionals hun plaats nog moeten vinden of over de vele positieve organisatorische verandering die de afgelopen jaren al zijn bewerkstelligd. Maar verandert de samenleving niet zo snel dat de Rechtspraak alleen maar verder achterop raakt (zeker wanneer er naar andere publieke sectoren wordt gekeken)? Noordegraaf: 'Ik twijfel of binnen de Rechtspraak de sense of urgency wordt gevoeld. Daar staat of valt het mee. Als er geen sense of urgency is, komt er geen verandering. Misschien komt dat, omdat er relatief gezien nog weinig aandacht is voor de Rechtspraak. Ziekenhuizen vinden zich bijvoorbeeld terug in een ranking in kranten of tijdschriften. Maar de prestatiedruk en de incidentgedrevenheid zal zich in de Rechtspraak gaan opbouwen.' Anderen zeggen dat de sense of urgency er wel is, maar alleen intern of niet op het gebied van kwaliteit maar wel op het gebied van het vergroten van de professionele verantwoordelijkheid of alleen bij bestuurders en niet bij de professional. Veel verschillende meningen dus. Het debat is aangejaagd.

Lees verder: Tussen ziel en zakelijkheid en Verslag van de debatmiddag

Raad van Europa onderscheidt SSR

21 maart 2011

De Raad van Europa heeft de Medal of Merit toegekend aan SSR. Met deze onderscheiding worden individuen of organisaties geëerd die op bijzondere wijze hebben bijgedragen aan de verbreiding van de waarden van de Raad van Europa. De Medal of Merit is de erkenning voor de wijze waarop SSR al meer dan 29 jaar binnen haar opleidingen aandacht geeft aan Europa, Europees recht en kennisverwerving van de jurisprudentie van het Europees Hof van de Rechten van de Mens. SSR was het eerste en jarenlang ook het enige opleidingsinstituut binnen Europa dat binnen haar opleidingen systematisch aandacht heeft gegeven aan de Europese dimensie. Lang voordat door de lidstaten van de Raad van Europa over en weer officiële aanbevelingen werden gedaan om te zorgen voor kennisverwerving op nationaal niveau van het Europese recht en jurisprudentie, organiseerde SSR al nationale cursussen over de rechten van de mens. Sinds 1982 organiseert SSR om de twee jaar en vanaf 1992 jaarlijks een studiebezoek naar Straatsburg. Tijdens dit bezoek wonen rechters en officieren van justitie een zitting bij van

het Europese Hof. Ook diverse inleidingen over de werkzaamheden van de Raad van Europa die van direct belang kunnen zijn voor het dagelijks werk van de nationale rechter en officier van justitie, staan op het programma. Pas de laatste jaren geven opleidingsinstituten van de andere lidstaten van de Raad van Europa aandacht aan Europa. Ook organiseert SSR al jarenlang stageplaatsen binnen Europa voor ervaren magistraten en voor raio's. In 2011 vond het 25ste studiebezoek plaats van leden van de Nederlandse rechterlijke macht. Aanleiding voor de Secretaris-Generaal van de Raad om in 2011 deze bijzondere onderscheiding aan SSR toe te kennen. De Medal of Merit werd op 21 maart in Straatsburg uitgereikt door de plaatsvervangend SG van de Raad van Europa, mevrouw Maud de Boer-Buquicchio, aan Rosa Jansen, voorzitter College van Bestuur van SSR.

Lees verder: Medal of Merit

Première documentaire Het Oordeel

11 april 2011

Met medewerking van de Raad voor de rechtspraak en SSR maakte Pieter Fleury (Selfmadefilms) een documentaire over de opleiding tot rechter. Het resultaat 'Het Oordeel' was voor het eerst op TV te zien op 14 april. Voor de TV-première werd in de Pathé-bioscoop in Den Haag op 11 april een voorvertoning georganiseerd voor gasten binnen en buiten de rechterlijke macht.

Vanaf januari 2008 tot en met de zomer van 2009 heeft Pieter Fleury bij SSR veel raio-cursussen bijgewoond en met veel betrokkenen bij SSR en de RO over de raio-opleiding gesproken. Zo kreeg hij een beeld van alle aspecten van de opleiding en heeft hij een keuze gemaakt voor mogelijke filmlocaties. Van september 2009 tot en met juli 2010 heeft hij met zijn crew gefilmd in de rechtbank Rotterdam, de rechtbank Zwolle en bij SSR. Het resultaat is een 75 minuten durende documentaire waarin de focus op de raio-stage in het strafrecht ligt.

Intussen is deze film van Engelse ondertiteling voorzien en op dvd beschikbaar. In 2011 is bij tal van internationale bijeenkomsten van deze versie gebruik gemaakt.

Lees verder: Het oordeel

Landelijke intervisiedag

14 juni 2011

Hoe past intervisie binnen de rechtspraak? Deze en andere vragen kwamen aan de orde op de Landelijke Intervisiedag, die dit jaar voor de eerste keer door de Raad voor de rechtspraak en SSR werd georganiseerd. De bijeenkomst vond plaats in het Polman's Huis in Utrecht. In een gevarieerd programma met diverse sprekers van binnen en buiten de rechtspraak werd stilgestaan bij de ontwikkelingen binnen de Rechtspraak en de kansen die intervisie daarbij biedt.

Lees verder: Minisymposium Intervisie

Master 'Nederland en islamitisch recht'

26 september 2011

Rechters en officieren van justitie met kennis van, inzicht in en begrip voor andere rechtsculturen, zoals die van de islam, zullen hun werk genuanceerder kunnen doen wanneer iemand uit zo'n andere rechtscultuur 'voor het hekje' staat. Magistraten die zich bewust worden van bij hen mogelijk ingesleten denkpatronen, impliciete of waardeoordelen zetten een belangrijke eerste stap naar betere communicatie met mensen uit die andere

rechtsculturen. Dat komt de behandeling van zaken – vooral strafzaken en familierechtelijke kwesties – ten goede. Dit bleek op 26 september tijdens de SSR-master ‘Nederland en het islamitisch recht, cultuurschok of feest van herkenning?’ waaraan ruim twintig ervaren rechters en leden van het Openbaar Ministerie deelnamen. Deze master was de eerste in een cyclus over rechtsculturen.

Lees verder: Master Nederland en het islamitisch recht

Finale 6^e THEMIS-competitie 2011

2-7 oktober 2011

SSR, winnaar van de THEMIS-competitie 2010, organiseerde in de eerste week van oktober in Amsterdam de finale van dit jaarlijks terugkerende Europese evenement voor raio's uit alle EU-lidstaten. Het Nederlandse team, bestaande uit de raio's Barbara Schenk (buitenstage, hof Luxemburg), Boudewijn de Jonge (parket Den Haag) en Laurien van Haeringen (buitenstage) en coach Diederik Greive, bereikte in september 2011 de finale door de halve finale in Lissabon te winnen.

De competitie vindt plaats onder auspiciën van het European Judicial Training Network (EJTN), het samenwerkingsverband van de opleidingsinstituten voor de magistratuur in de 27 landen van de EU.

De finale werd op zondag 2 oktober in het West-Indisch Huis in Amsterdam geopend met een diner. Van maandag tot en met donderdag is er door de acht teams, die zich hadden gekwalificeerd voor de finale, gewerkt aan een aantal opdrachten. Terwijl de jury zich donderdagavond het ingeleverde werk beoordeelde, keken de finalisten naar de documentaire Het Oordeel. De prijsuitreiking op vrijdag 7 oktober vond plaats in het NEMO Sciencecenter in Amsterdam. De eerste prijs was voor het tweede Franse team. De teams uit Italië en Hongarije werden 2^e en 3^e.

Lees verder: Themis

Rechterlijke oordeelsvorming scoort een 8.8

8 oktober 2011

“De cursus raakt het wezen van het rechter zijn.” “Inhoudelijke diepgang en zeer goed toepasbaar in de praktijk.” Twee reacties op de zeer positief beoordeelde summercourse Rechterlijke oordeelsvorming. Wat maakt deze cursus zo bijzonder?

Edith van den Broeck, directeur van het Belgische Instituut voor Gerechtelijke Opleiding (IGO), woonde de eerste dag van de summercourse bij en was zeer te spreken over het inhoudelijke programma dat de deelnemers zeer veel variatie biedt. Psychologie, sociologie, filosofie en statistiek vormen allen een onderdeel van de course die, mede door deelname van twee Belgische magistraten, een bijzondere uitvoering kende.

Na de opening door Rosa Jansen (voorzitter College van Bestuur SSR), werd de eerste lezing verzorgd door prof. dr. P. van Koppen, hoogleraar Rechtspsychologie aan de Faculteiten der Rechtsgeleerdheid van de Universiteit Maastricht en de Vrije Universiteit Amsterdam. Hij gaf zijn wetenschappelijke visie op de bewijsbeslissing,

de rol van bewijsmiddelen, in hoeverre strafrechtelijke bewijsbeslissing bijzonder van aard is, het weddenschapmodel en dagelijkse heuristieken. Tijdens de vierdaagse cursus verdiepten de deelnemers zich in hun persoonlijke waarden en normen en de mate waarin bewuste en onbewuste psychologische factoren van invloed kunnen zijn op het rechterlijk oordeel. Vragen als: ‘Welke emoties beïnvloeden de rechterlijke oordeelsvorming?’, ‘Welke rol speelt de bewijsbeslissing in een strafrechtelijk onderzoek?’ en ‘Wordt een rechterlijk oordeel mede gevormd door dagelijkse heuristiek?’, kwamen daarbij aan de orde. Ondanks de mindere weersomstandigheden was de sfeer zeer aangenaam en werd veel inspiratie opgedaan die na afronding stof tot nadenken gaf. De summercourse werd met een 8,8 beoordeeld.

Lees verder: Rechterlijke oordeelsvorming

Meillo-lezing **Passie voor het recht**

13 oktober 2011

“De huidige samenleving heeft passievolle juristen nodig. Geen boekhouders die het recht alleen maar toepassen, maar conflictadviseurs met begrip van en inzicht in zichzelf en de mensen over wie zij moeten oordelen. Bij de selectie van toekomstige magistraten en hun scholing zal er veel meer aandacht moeten zijn om passievolle juridisch architecten te herkennen, eruit te halen en te vormen. ‘Doorsnee’ technisch tekenaars en boekhouders, tachtig procent van onze magistraten, zijn ook nodig, maar het zijn juist die architecten, de mensen die met passie voor het recht en voor de mens werken, die we moeten koesteren.”

Met dit passievol betoog opende Frank Flerackers, tot voor kort decaan van de rechtenfaculteit van de Universiteit Brussel, advocaat en lid van de Benoemings- en Aanwijzingscommissie voor de magistratuur, donderdag de door SSR-georganiseerde eerste Meillo-lezing, die in Amsterdam gehouden werd. Drie inleiders spraken over het belang van werken met passie binnen de rechtspraak. De ruim honderd toehoorders waren enthousiast, zo bleek uit de reacties.

Voor de gedreven Flerackers is passie een absolute voorwaarde om met inzicht en begrip voor degenen over wie men oordeelt een uitspraak te kunnen doen. Sterker nog: volgens hem zullen alleen conflictoplossingen die genomen zijn met passie en begrip voor acceptatie van een oordeel kunnen zorgen.

Fons Orië, rechter in het Joegoslavië-tribunaal, ziet het belang van passie, maar wees ook op de gevaren daarvan.

“Een té grote emotionele betrokkenheid in de strafrechtspleging kan ook tot veel ellende leiden”, aldus de rechter. Ook Marc Chavannes, hoogleraar journalistiek aan de Rijksuniversiteit Groningen, jurist en publicist, hekelde een té heftige betrokkenheid voor zaken door officieren van justitie of rechters. “Maar belangrijk is wel dat de rechtspraak ervoor zorgt dat de mensen begrijpen wat rechtspraak is. Zonder begrip redt de rechtstaat het niet”, aldus Chavannes.

De Meillo-lezing ontleent haar naam aan officier van justitie Eva Meillo, die in 2008 verongelukte in Thailand toen zij probeerde naar Nederland te reizen in verband met een grote strafzaak. “Met haar gedrevenheid voor het vak zal zij een symbool zijn voor passie en onorthodoxe oplossingen en kan zij ons tot voorbeeld strekken. Wij hebben als rechtspraak een hoop uit te leggen en misschien kunnen we daarbij gaan proberen om meer van het televisiescherm af te spatten”, aldus Rosa Jansen, voorzitter van het College van Bestuur van SSR in haar openingstoespraak.

Na afloop van de Meillo-lezing werd door de mr Eva Meillo Stichting een tweejaarlijkse prijs ingesteld voor een persoon of een groep die in de media laat zien hoe het Openbaar Ministerie functioneert. Die prijs van € 10.000,- wordt volgend jaar voor het eerst uitgekeerd. Ook verscheen het boek ‘De roodgevoerde toga, Eva Meillo voor altijd een van ons’.

Lees verder: Meillo-lezing

11e Raiocongres

24 november 2011

Raio's, de rechterlijke macht van morgen, vinden niet dat de rechterlijke macht doof is voor burgers. Er is in hun ogen geen sprake van een ‘arrogante, vastgeroeste rechterlijke macht’, zoals sommigen denken; lekenrechtspraak moet er niet komen; en de veel genoemde kloof tussen burger en de wereld van het recht wordt, volgens hen, ook niet breder. Wel onderkennen zij de noodzaak om weerbaar te (leren) zijn tegen de media.

Dit bleek donderdag in Den Bosch, waar een kleine driehonderd raio's deelnamen aan het 11e Raiocongres met als titel De magistratuur in 3D. Over de drie D's – Diversiteit in rechtspraak, in expertise en in magistratuur – werd gedacht, gesproken, geleerd en gedebatteerd. Onder meer in een paneldiscussie, tijdens workshops en in een ‘lagerhuis’-debat tussen de ‘gevestigde orde’ en een groepje vertegenwoordigers van de raio's.

De hoeveelheid onderwerpen die aan bod kwam in de vele stellingen op de dag, en waarover de deelnemers met stemkastjes mochten stemmen, was enorm. Bijvoorbeeld: moeten er ‘superrechters’ worden aangesteld die de media te woord kunnen staan? Zouden er getailleerde toga's moeten komen voor vrouwelijke rechters en officieren van justitie? Is het wenselijk dat magistraten hun politieke voorkeur kenbaar maken? Is feminisering slecht voor de rechtspraak?

In het ‘lagerhuis’-debat was er veel aandacht voor de stelling dat ‘de raio een mini-me is van zijn opleider’. Veel raio's zijn het daar niet mee eens, maar erkennen toch ook dat zij zich bij tijd en wijle gedragen conform de wensen en meningen van hun opleiders, omdat die hen nu eenmaal moeten beoordelen. Voor dagvoorzitter Michiel van Kleef, hoofdredacteur van het blad Mr., viel er daarop geen andere conclusie te trekken dan dat ‘dé raio, voor zover die al bestaat, zich conformeert, maar wel het lef heeft om dit toe te geven’.

Lees verder: Raio-congres

Lancering boek 'De weg naar het civiele vonnis'

28 november 2011

Het maken van een goed civiel vonnis wordt met het nieuwe handboek *De weg naar het civiele vonnis* van oud SSR-lector civiel recht Margreet Ahsmann, bijzonder hoogleraar rechtspleging aan de Universiteit Leiden, een stuk gemakkelijker. De kwaliteit van de rechtspraak is daarmee gediend. Professor Ahsmann presenteerde haar boek op 28 november in Utrecht ten overstaan van een publiek van ongeveer honderd belangstellenden. SSR organiseerde rond de boekpresentatie een minisymposium met als titel 'Route civiel, de weg naar het civiele vonnis'. Onder leiding van dagvoorzitter mr. Tjalle Hidma, rechter in de rechtbank Zwolle-Lelystad, werden allerlei aspecten rond het civiele vonnis besproken. Ook de toetsingskaders die zijn uitgezet door de Toetsingscommissie civiele vonnissen kwamen aan bod. Deze commissie, onder voorzitterschap van oud-raadsheer in de Hoge Raad mr. P. Neleman en ingesteld door de Raad voor de rechtspraak, ontwikkelde een beoordelingsinstrument om de ambachtelijke kwaliteit van civiele vonnissen te toetsen. Deze toetsingscriteria blijken een uiterst nuttig handvat te bieden om te beoordelen of een civiel vonnis wel van kwalitatief hoog niveau is. De toetsing van een vonnis aan de hand van deze criteria is echter een bijzonder arbeidsintensief en dus duur proces. Daarom discussieerde een aantal leden van de Toetsingscommissie met de aanwezigen over andere mogelijkheden om, aan de hand van de bewuste criteria, op een efficiëntere manier te kunnen zorgen voor kwalitatief hoogstaande civiele vonnissen. Interessant was het om te constateren dat deze toetsingskaders ook al veel eerder in de Studiegids raio-opleiding van SSR waren beschreven. In die gids staan tevens de taak- en kwaliteitscriteria beschreven voor de voorbereiding van een zitting en de zitting zelf.

Veel aanwezigen vonden het een goed idee om een aantal gerechtshoven deze kwaliteitstoetsen te laten doen. Ook zou er meer aandacht voor het taalgebruik in de uitspraken moeten zijn. En, zo vond bijna iedereen, in de opleiding moet er in ieder geval extra aandacht komen voor het maken van een goed civiel vonnis.

Lees verder: *Route civiel: ter leringh ende vermaeck*, kijk verder: *De Weg Naar het Civiele Vonnis* op YouTube

Congres Forensisch DNA-onderzoek

1 december 2011

DNA-onderzoek is niet meer weg te denken uit de opsporing en vervolging. Sterker nog: DNA-sporen spelen hierin een steeds grotere rol. Op 1 december 2011 werd daarom in Utrecht, het congres Forensisch DNA-onderzoek, interpretatie en bewijswaarde gehouden, georganiseerd door het NFI en SSR.

Lees verder: *Forensisch DNA-onderzoek*, Flyer

Master 'Recht en literatuur'

1-3 december 2011

Hoe wordt er over de rechterlijke macht geschreven? Hoe draagt literatuur bij aan ons wereldbeeld en ons empathisch vermogen? Tijdens de driedaagse cursus in Middelburg werd het verband tussen recht en literatuur van verschillende kanten belicht. De cursus bood gelegenheid tot reflectie op de dagelijkse werkzaamheden en ging in op de impact van beslissingen in het licht van actuele ontwikkelingen. De deelnemers verdiepten zich daarvoor onder meer in hun eigen inlevingsvermogen en het thema 'literatuur als spiegel van het recht'.

Lees verder: *Recht en literatuur*

Dag van het oordeel

8 december 2011

Een meervoudige behandeling van zaken heeft grote voordelen boven enkelvoudig beslissing. Maar er zijn valkuilen met het risico van onjuiste uitspraken. Dit bleek donderdag 8 december in Den Haag, waar honderd rechters deelnamen aan de Dag van het oordeel. Op deze bijeenkomst, georganiseerd door SSR en de Raad voor de rechtspraak, werd bekeken of het meervoudig afdoen van zaken wel altijd zoveel meerwaarde heeft vergeleken met de enkelvoudige behandeling.

Lees verder: [Dag van het oordeel](#)

Europese ontmoetingen

december 2011

Dertien Franse magistraten-in-opleiding, afkomstig van de École Nationale de la Magistrature (ENM) in Bordeaux. Bezochten medio december Nederland. De Franse juristen ontmoetten ter voorbereiding van de Semaine Europe in Bordeaux, negen Nederlandse raio's. Een week lang spraken ze over het recht in Nederland en Frankrijk en over de manier waarop juristen tot magistraten worden opgeleid. Napoleon maakte het de aanwezigen een stuk makkelijker want dankzij de invoering van zijn 'Code Napoléon' bleek de vergelijking tussen het Nederlandse en Franse rechtssysteem verbazingwekkend makkelijk. Interessant waren de kijkjes in de keuken, zoals bijvoorbeeld het bijwonen van een zitting van de Amsterdamse politierechter.

Halverwege december brachten de Nederlandse raio's een tegenbezoek aan Bordeaux. Magistraten in opleiding uit twaalf andere Europese landen streken toen ook op het ENM neer.

Lees verder: [L'espace judiciaire Européenne](#)

Bijlage 3. Lopende opleidingsgerelateerde projecten en activiteiten

1. Projecten Rechtspraak en OM gezamenlijk

a. **Project TPO (raio-opleiding)**

In 2011 is de Training voor praktijkopleiders zowel op centrale locaties als in gerechten en parketten als maatwerk uitgevoerd. Voor het OM betrof dit vier, voor de Rechtspraak zeven uitvoeringen. De reacties zijn positief, al geven sommige deelnemers de voorkeur aan een centrale uitvoering met deelnemers die ze niet kennen omdat dat de openheid bevordert.

In 2011 is een begin gemaakt met het herzien van de training. De reden hiervoor is dat de training in hoge mate op praktijkopleiders voor raio's is gericht. Vooruitlopend op de veranderingen met betrekking tot de initiële opleidingen zijn twee pilots uitgevoerd voor praktijkopleiders van de adjunct-officier van justitie en instroom van nieuwe rechters (rechter in opleiding, inclusief de sectoroverstapper). Parallel aan de ontwikkelingen rond initiële opleidingen zal de training voor praktijkopleiders ook steeds op maat worden aangepast.

Ook het aanbod voor ervaren opleiders veranderde in 2011. Er is maatwerk ontwikkeld en drie maal uitgevoerd, veelal op de locatie van de deelnemers. Ook hier wordt ingespeeld op de ontwikkelingen rond de initiële opleidingen.

b. **Belevingsgericht leren (raio-opleiding)**

Het in juli 2010 afgeronde onderzoek naar de mogelijkheden om de raio-opleiding vanuit opleidingskundig oogpunt verder te verbeteren (Adviesrapport "Belevingsgericht leren en opleiden binnen de Rechtspraak" van Monique de Min) heeft een aantal nuttige aanbevelingen opgeleverd. Deze zijn ook in boekvorm vastgelegd. Besloten is deze verder mee te nemen in de projecten initiële opleiding ZM en OM die in 2011 gestart zijn.

c. **Project "Towards a European approach to judicial training on trafficking in human beings"**

In juni 2010 heeft SSR, samen met de National School for the Judiciary and Public Prosecution in Polen en de Consiglio Superiore della Magistratura in Italië, een subsidieverzoek ingediend bij de Europese Commissie voor een project getiteld: "Towards a European approach to judicial training on trafficking in human beings".

Dit voorstel is gehonoreerd. SSR en de beide partners zullen in 2012 een aantal activiteiten organiseren ter bevordering van de kennis en deskundigheid van Europese magistraten op het terrein van vervolging en berechting van mensenhandel. Eind 2011 vond de kickoff-bijeenkomst plaats.

De financiering uit het programma "Prevention of and Fight Against Crime" van de Europese Commissie bedraagt maximaal 80% van de kosten. De overige kosten komen ten laste van SSR.

d. **Project Europees bevragingssysteem**

SSR heeft in september 2010, samen met het Belgische gerechtelijke opleidingsinstituut IGO, een projectvoorstel ingediend onder het Europese Criminal Justice Programma inzake de ontwikkeling van een bevragingssysteem met betrekking tot de toepasselijkheid van Europees recht in strafzaken. De EC heeft het projectvoorstel helaas niet gehonoreerd. Het project kon daarom niet worden uitgevoerd. SSR gelooft nog steeds in dit project en zoekt nog naar andere financieringsmogelijkheden.

2. Projecten Rechtspraak

e. Project “Naar een meesterlijk strafrechterschap”

In 2011 heeft SSR “Leerlijnen voor de strafrechter” vastgesteld. Het betreft een nieuwe, overzichtelijke hoofdstructuur waarin bestaande cursussen zijn opgenomen die geschikt zijn voor de strafrechter en diens juridische ondersteuner. De opzet van deze structuur heeft plaatsgevonden in overleg met de opleidingswerkgroep van het LOVS, onder meer tijdens een 'platformbijeenkomst' van de opleidingswerkgroep en vertegenwoordigers van SSR. Onderschreven werd dat met het creëren van een leerlijnenstructuur in een modulaire opzet, waar mogelijk bestaande uit eendaagse modules, tegemoet wordt gekomen aan een belangrijke wens van de gerechten. Afgesproken is dat per leerlijn, in samenspraak met de opleidingswerkgroep, overeenkomstig die grondvorm een herontwerp van het opleidingsaanbod plaatsvindt. Daarmee is in 2011 een begin gemaakt.

In 2011 is een geheel nieuwe leerlijn Strafvonnissen ontwikkeld. Deze leerlijn bestaat uit zes met elkaar samenhangende eendaagse modules, die kunnen worden ingezet bij de initiële opleidingen tot rechter en juridisch medewerker en in de permanente educatie. De nieuwe Best Practice Promis 3.0 geldt als studiemateriaal. SSR is betrokken geweest bij de opzet van de nieuwe Best Practice. Andersom waren de schrijvers van de Best Practice betrokken bij de opzet van de leerlijn.

Verder zijn in samenwerking met de Erasmus Universiteit Rotterdam Avondcolleges rechtspsychologie ontwikkeld als onderdeel van een herontwerp van de leerlijn oordeelsvorming. Er was in 2011 veel belangstelling voor deze colleges en de evaluaties waren positief.

Ook is een aanvang gemaakt met het herontwerp van de leerlijn Getuigenverhoor. Het hoofdontwerp voor de gehele leerlijn is gereed. De eerste module Getuigenverhoor in juridische context is inmiddels in de leerlijn opgenomen. De verdere ontwikkeling van deze leerlijn loopt door in 2012.

De leerlijn Forensische deskundigheid is verder ontwikkeld en meer voor de strafrechters geschikt gemaakt. Hiervan werd al in hoofdstuk 1 melding gemaakt.

De leerlijnen zijn inmiddels gepubliceerd en toegelicht op de SSR-website. Verder is er een ontwerp gemaakt voor een poster waarop de leerlijnen gepresenteerd worden. Deze poster wordt begin 2012 verspreid onder de opleidingscoördinatoren en leidinggevenden bij de strafsectoren van de gerechten.

Met het onderbrengen van de cursussen in een leerlijnenstructuur is ook een begin gemaakt met een opschoonactie van het totale strafrechtelijke opleidingsaanbod (OM en Rechtspraak). In het kader van SSR NEXT wordt bepaald of cursussen kunnen worden samengevoegd, verkort, in modules kunnen worden opgeknipt, ge-outsourced of uit het aanbod kunnen verdwijnen.

f. Project Familie- en jeugdrecht en mediation

In 2011 zijn dertien nieuwe opleidingsproducten en in het aanbod opgenomen, daarmee is het project afgerond. Het gaat om: De zwaarste sancties in het jeugdstrafrecht; Gezag en omgang, verdieping; Werkbezoek JJI; Communiceren met adolescenten en hun ouders; Rechtspraak en “moeilijke” mensen; Ondertoezichtstelling en uithuisplaatsing voor AJM; Themabijeenkomst inwerkingtreding Haags Kinderbeschermingsverdrag 1990; IPR-themabijeenkomst: internationale alimentatie; Familieprocesrecht, verdieping; Jaarrekening lezen voor de familiesector, verdieping; Actualiteiten belastingrecht en alimentatie; Alimentatierekenen, verdieping; Themamiddag samenlevers; Erfrecht, basis.

De opleidingen zijn ontwikkeld in samenspraak met de landelijke overlegorganen van de rechtbanken en van de hoven en met de expertgroep jeugdrechters.

In het kader van de inwerkingtreding van het Haags Kinderbeschermingsverdrag 1990 zijn een tweetal themadagen georganiseerd waarbij ook advocaten en medewerkers van het Centrum Internationale Kinderontvoering aanwezig waren.

De themadag Samenlevers moest worden afgelast wegens tegenvallende belangstelling. In 2012 wordt gekeken of een dergelijke dag in samenwerking met andere organisaties georganiseerd kan worden.

g. Project Opzet curriculum bestuursrecht

Het project bestuursrecht, dat in samenspraak met het LOVB is opgezet, omvat de deelplannen Ontwikkeling curriculum Omgevingsrecht, Herziening curriculum Vreemdelingenrecht, Ontwikkeling leertraject Regierechtspraak en Herziening curriculum belastingrecht.

SSR ontwikkelt een compleet curriculum (zowel juridisch als niet juridisch) voor de bestuursrecht-spraak, dat gefaseerd zal worden aangeboden. Het curriculum biedt opleidingsproducten voor rechters (inclusief raio's en rio's/sectoroverstappers) en raadsheren en juridisch medewerkers. Er wordt over de hele linie een duidelijke opbouw (initieel, basis, verdieping, master) gecreëerd. Ook wordt een brug geslagen naar het civiele recht en het strafrecht. De masters bieden ervaren rechters en raadsheren een uitdagende vorm van verdieping en ontwikkeling en uitwisseling. Voor een nieuw in de sector bestuursrecht instromende medewerker kan een leertraject worden uitgestippeld dat enkele jaren bestrijkt.

Het (deel)projectplan Omgevingsrecht is in 2007 door de Raad vastgesteld. De bespreking van het desbetreffende nieuwe wetsvoorstel in de Tweede Kamer is regelmatig uitgesteld. Daarmee is ook de invoering van de wetgeving vertraagd. In verband hiermee heeft de ontwikkeling van de opleidingsproducten de afgelopen jaren getemporeerd plaatsgevonden. De uiteindelijke planning van de leergang werd afgestemd op invoering van de wetgeving in oktober 2010. De leergang is uitgevoerd in 2009-2011. Na deze bijscholing is in 2011 de leergang samen met de andere SSR-cursussen op het gebied van het omgevingsrecht en het ruimtelijk bestuursrecht geïntegreerd in een nieuw curriculum Omgevingsrecht, zodat er ultimo 2011 sprake is van een samenhangende leerlijn. In 2012 wordt het nieuwe curriculum aangeboden.

Ten behoeve van de Rechtspraak heeft SSR van Stichting Advisering Bestuursrechtpraak (StAB) kennisdossiers gekocht op milieurechtelijk gebied. Deze dossiers worden beheerd door een expertgroep uit de Rechtspraak onder de vleugels van het Kenniscentrum Milieu in Den Bosch. De kennisdossiers zijn digitaal beschikbaar in de Wiki Juridica. In samenwerking met de StAB kan SSR op verzoek ten behoeve van milieukamers bedrijfsexcursies naar milieu-inrichtingen organiseren.

Om het rendement van de opleiding te vergroten is voor een aantal cursussen gekozen voor de werkwijze zelfstudie in combinatie met interactieve contactdagen. Hiertoe heeft SSR samenwerking gezocht met de onderwijsinstelling die in Nederland voorop loopt in het ontwikkelen van onderwijs op basis van zelfstudie: de Open Universiteit (OU). Voor diverse cursussen in dit programma is (digitaal) zelfstudiemateriaal ingekocht bij de OU.

Met de herziening van het curriculum Vreemdelingenrecht is in 2011 een start gemaakt, deze wordt in 2012 afgerond. Hierbij staat centraal de integratie van het communautaire recht en de aansluiting tussen het vreemdelingenrecht en het algemene bestuursrecht in het programma.

In samenwerking met de Projectgroep Implementatie Regiezittingen is het leertraject Nieuwe Zaaksbehandeling ontwikkeld in 2011. In het voorjaar van 2011 zijn pilotuitvoeringen gehouden en medio 2011 is het leertraject van start gaan met twee trainingen die incompany aan alle gerechten zijn aangeboden: Nieuwe Zaaksbehandeling voor bestuursrechters en Awarenessstraining voor juridisch medewerkers. In 2012 wordt het leertraject voortgezet en uitgebreid met nieuwe titels opgezet in een leerlijn en wordt de nieuwe zaaksbehandeling onderdeel van het reguliere programma voor de diverse doelgroepen.

De herziening van het programma belastingrecht in 2011 was gericht op het aanbieden van een compact cursusaanbod op basis-, verdiepings- en actualiteitsniveau. Dit heeft te maken met het relatief geringe aantal mensen dat werkzaam is binnen het belastingrecht en de grote verschillen binnen de doelgroep qua werkzaamheden, opleidingsachtergrond (fiscalisten en niet-fiscalisten) en dus hun opleidingsbehoefte. Voor het (compactere) aanbod belastingrecht is gekozen voor de cursussen die altijd goed bezocht en beoordeeld zijn en cursussen die open staan en goed bereikbaar zijn voor maatwerkvragen.

h. Project Civiel recht

Ook in 2011 heeft SSR ingezet op het ontwikkelen van nieuwe cursussen en het reviseren van reeds bestaande cursussen. In totaal zijn in 2011 vijf nieuwe cursussen ontwikkeld: CAO recht, verdieping, Personenschade, Verkeersopvattingen, WSNP, capita selecta en een Actualiteitscursus onteigening. Deze laatste cursus is gekomen in plaats van de cursus WILG (Wet Inrichting Landelijk Gebied). Daarnaast is de cursus Kort geding voor juridisch medewerkers gereviseerd en aangepast aan de wensen van de doelgroep.

De cursus Exhibitieplicht was in 2011 gereed, maar kon door gebrek aan inschrijvingen nog niet worden uitgevoerd. Eind 2011 bleek er echter weer zoveel belangstelling te zijn, dat de cursus in 2012 drie keer zal worden uitgevoerd.

In overleg met de docenten is in 2011 besloten om de beoogde driedaagse cursus Balans, jaarrekening en accountancy niet in de aanvankelijk gekozen vorm door te laten gaan, omdat de prijs voor deze cursus te hoog werd. Het plan is nu om de cursus twee dagen te laten duren gevolgd door één terugkomdag.

In 2011 is geen themadag Civiel recht georganiseerd, deze dag wordt in reserve gehouden, wellicht doen zich in 2012 ontwikkelingen voor op het gebied van het civiele recht waaraan een themadag kan worden gewijd.

Op de ontwikkelagenda stond ook de Themadag I (arbeidsrecht). De gedachte is thans om op deze dag een modulair cursusaanbod te gaan aanbieden: per cursusdag worden dan twee op elkaar aansluitende onderwerpen behandeld.

De cursus Burengeschillen en erfdienstbaarheden en de cursus Appartementsrechten zijn nog niet ontwikkeld maar zijn doorgeschoven naar 2012, de cursus Insolventierecht voor raadsheren wordt niet ontwikkeld, vooralsnog lijkt daar geen aanleiding voor. De revisie van de cursus civiel vonnis voor juridisch medewerkers zal worden meegenomen in de algehele herziening van de cursussen op het gebied van het schrijven van civiele beslissingen.

i. Project Ontwikkeling mediorleergang (PM)

Dit project is onderdeel geworden van de projecten Initiële opleidingen ZM en OM.

j. Project Masterclass IT-governance

Deze vierdaagse masterclass is ontwikkeld en uitgevoerd in 2011. Vanwege de gevraagde focus op onderlinge samenwerking en sturing is ruim aandacht besteed aan de rollen in het proces en zijn bij enkele bijeenkomsten ook voor de doelgroep relevante partners uitgenodigd.

De eerste drie dagen zijn volgens plan uitgevoerd in maart, april en september 2011. De laatste dag stond gepland voor oktober 2011, maar is op verzoek van de opdrachtgever uitgesteld naar januari 2012.

k. Project Samenwerking met Indonesisch opleidingsinstituut rechters

In juli 2010 heeft SSR, in samenspraak met de Raad voor de rechtspraak, een voorstel ingediend bij het National Legal Reform Programme (NLRP) in Indonesië voor samenwerking met het Indonesische opleidingsinstituut voor rechters. Dit voorstel voorzag in assistentie van SSR aan de verdere ontwikke-

ling van de rechtersopleiding in Indonesië, zowel ten behoeve van het instituut als in de gerechten. SSR heeft een programma voorgesteld bestaande uit zogenaamde “Twinning”-activiteiten en een aantal “leerlabs” op het terrein van didactiek, begeleiding op de werkplek en curriculumontwikkeling.

Ondanks het feit dat SSR nog geen zekerheid heeft gekregen over de financiering van de voorgestelde samenwerking met het Indonesische opleidingsinstituut voor rechters door externe donoren, zijn de contacten met de Indonesische collega’s in 2011 voortgezet. In Indonesië is men in 2011 begonnen met de implementatie van het nieuwe opleidingsprogramma, dat in hoge mate is gebaseerd op de raio-opleiding van SSR. Voortzetting van de uitwisseling van informatie en best practices was daarom voor de Indonesische collega’s van groot belang.

Tijdens een studiebezoek van een delegatie van de Indonesische Hoge Raad en vertegenwoordigers van het opleidingsinstituut in november 2011 is verder van gedachten gewisseld over de invulling van de samenwerking. In december 2011 bezochten enkele vertegenwoordigers van het Indonesische opleidingsinstituut en de presidenten van twee rechtbanken waar rechters praktijkstage lopen tijdens hun opleiding een driedaags studiebezoek aan SSR. Tijdens dit studiebezoek hebben de delegatieleden uitgebreid kunnen praten met cursusmanagers, lectoren en het MT van SSR over het opleidingsprogramma en het management van het instituut.

I. Project Eurinfra

Het Eurinfra-project van de Raad voor de rechtspraak biedt SSR financiële mogelijkheden om een aantal ambities uit het Meerjarenplan Internationaal 2010-2014 te realiseren. De activiteiten die in het Bestedingsplan 2011 aan Eurinfra zijn voorgesteld voor uitvoering, hebben grotendeels doorgang gevonden. Het gaat daarbij om opleidingsactiviteiten Europees recht en deelname aan Europese opleidingsactiviteiten voor Nederlandse en Europese raio’s en voor Nederlandse en Europese rechters en raadsheren, waaronder uitwisselingsprogramma’s. Over deze activiteiten, die ook al in hoofdstuk 1 en in bijlage 3 aan de orde zijn geweest, wordt separaat gerapporteerd aan Eurinfra.

3. Projecten en activiteiten OM

m. Licentievignetten

Ontwikkeling en onderhoud licentievignetten

In 2008 werden bij het Openbaar Ministerie licentievignetten voor de officieren van justitie ingevoerd. Bij de implementatie van de vignetten werd door het College van Procureurs-generaal bepaald dat de vignetten regelmatig zouden worden herzien. In 2011 heeft SSR meegewerkt aan een volledige up-date van de bestaande vignetten.

Website SSR

In 2008 heeft SSR ter ondersteuning van de implementatie van de licentievignetten een speciale website SSR4OM gelanceerd. Deze website maakte het mogelijk om de licentievignetten en de laatste ontwikkelingen te raadplegen. In 2011 is deze functie volledig geïntegreerd in www.SSR.nl. Deze integratie heeft het mogelijk gemaakt om detail cursusinformatie over inhoud, uitvoering en beschikbare plaatsen voor alle medewerkers van het OM via één portaal toegankelijk te maken.

Opleidingsaanbod parketsecretarissen (inhaalslag 2011)

In 2010 werd in navolging van de licentievignetten voor de officieren van justitie een opleidingsaanbod ontwikkeld voor de parketsecretarissen. In november van 2010 werd door het Parket-generaal in samenwerking met SSR tijdens de zogenaamde “secretarisdagen” in de dierentuin in Rhenen de aftrap gegeven voor de invoering van het systeem van functiegerichte en verplichte opleidingen voor secretarissen. Tijdens deze dagen werd door SSR aangekondigd dat in 2011 een eerste deel van de titels die in het opleidingsaanbod zijn opgenomen in een speciale vorm voor parketsecretarissen zou worden ontwikkeld.

In het eerste kwartaal van 2011 heeft SSR negen titels herontwikkeld tot workshops van één of twee dagdelen die op locatie kunnen worden verzorgd.

Sinds 1 mei 2011 zijn ruim tachtig uitvoeringen van de negen ontwikkelde workshops op locatie gerealiseerd. In het totaal werden ruim 1500 cursisten voor deze extra cursussen ingeschreven. De waardering voor de workshops varieert van een 7 tot een 9,5. De ervaringen die zijn opgedaan met deze workshops zijn besproken met vertegenwoordigers van het Parket-generaal, de opleidingscoördinatoren en p-adviseurs bij de parketten. Op- en aanmerkingen van de deelnemers hebben gedurende de hele periode geleid tot diverse bijstellingen. De opgedane ervaringen van het verzorgen van opleidingen op locatie zullen gebruikt worden bij SSR NEXT.

In het najaar 2011 is gestart met het vervolg op de inhaalslag zoals aangekondigd tijdens de secretaris-dagen van november 2010. Besloten is om na opdracht van het Parket-generaal de nog resterende titels uit de licentievignetten van de parkettensecretarissen in reguliere vorm op locatie te gaan aanbieden. Zodra een beslissing door het College is genomen over de financiering kan de verdere ontwikkeling van start gaan.

n. Project Verbeterprogramma opsporing en vervolging

Dit project is samengevoegd met project m.

o. Project ontwikkeling Masters OM

In 2011 werden voor het Openbaar Ministerie diverse masters ontwikkeld en/of uitgevoerd:

- de professionele ontmoeting Getuigenverhoor in strafzaken (drie uitvoeringen),
- de professionele ontmoeting FINEC, over informatie uitwisseling, vastgoed en Emergo aanpak Amsterdam (georganiseerd in samenwerking met de Politie Academie, drie uitvoeringen),
- de master “De Techniek van het Requisitoir” (twee uitvoeringen),
- de masterclass rond het thema Internationale samenwerking (georganiseerd in samenwerking met CPO),
- de master Forensisch DNA-onderzoek, interpretatie en bewijswaarde (in samenwerking met het NFI).

Verder werd in het najaar 2011 in opdracht van het Parket-generaal de start gemaakt met de ontwikkeling van een masterclass Bèta en Recht in samenwerking met de Erasmus universiteit. Deze masters zullen in de eerste helft van 2012 worden aangeboden.

p. Project Administratie 2015

Onder de naam “De Centrale Administratie op weg naar 2015-2020” is het OM in samenwerking met SSR een project gestart ter optimalisering en verdere professionalisering van de centrale administraties van de parketten.

Een van de belangrijkste aspecten binnen dit project is het in cocreatie met het ROC van Amsterdam opzetten van een beroepsopleiding voor de centrale administratie, inclusief stageperiodes. In 2011 is deze beroepsopleiding uitgebouwd en waar nodig verfijnd. Verder is veel tijd en aandacht besteed aan het nader vormgeven van de zogenaamde OM-maatwerkopleiding voor de ‘zittende’ administratie en externe nieuwkomers.

SSR heeft aan dit project bijgedragen door het opstellen van de projectplannen, het initialiseren van trainingen voor mentoren en begeleiders en het inbrengen van onderwijskundige visie bij de totstandkoming van de praktijkopdrachten.

Inmiddels is het eerste cohort van de ROC-opleiding afgerond en uitgebreid geëvalueerd. SSR heeft geparticipeerd in zowel de evaluatie als het opstellen van het verbetervoorstellen.

Op de valreep is een begin gemaakt met het zogenaamde modulair onderwijs voor de administratie OM dat in het kader van het deelproject iSSR ontwikkeld wordt.

q. Project Surinaamse OvJ's (OM)

In 2011 hebben vier officieren van justitie van het Surinaamse Parket een studieprogramma van ongeveer twee weken gevolgd. De programma's worden in overleg op maat gemaakt en bestaan uit deelname aan cursussen, trainingen en praktijkbezoek.

r. Leergang Aanpak ondermijning

SSR participeert in de ontwikkeling en uitvoering van de leergang Aanpak van ondermijning voor het OM. Dit traject is in 2011 gestart. Het is een nieuwe wijze van samenwerken waarbij medewerkers van SSR in het ontwikkeltraject met name het opleidingskundig aspect voor hun rekening nemen. De verantwoordelijkheid voor de inhoud en de wijze van uitvoering ligt bij de inhoudsdeskundigen van het OM. SSR heeft ook een taak in de organisatie en uitvoering van de leergang. Aan de leergang nemen 16 officieren van justitie deel als voorbereiding op taken met betrekking tot ondermijnende vormen van criminaliteit. De leergang moet voortbouwen op de basis- en verdiepingscursussen die SSR en OM aanbieden op het terrein van de criminaliteitsbestrijding. De leergang bestaat uit zes masterclasses en een afsluitende conferentie. In 2011 hebben drie masterclasses plaatsgevonden.

Tevens is de leergang een aanzet voor het ondersteunen van officieren van justitie in de nieuwe opzet van hun werk waarbij een onderscheid wordt gemaakt tussen ZSM-zaken, high impact criminaliteit en ondermijnende vormen van criminaliteit.

s. Herziening leertraject Forensisch onderzoek

In de eerste helft van 2011 werden alle cursussen op het gebied van forensisch onderzoek inhoudelijk geanalyseerd. Hiertoe werd mr. H.G.W. Stikkelbroeck, lector strafrecht, tijdelijk parttime gedetacheerd bij het NFI. Vervolgens is een start gemaakt met de optimalisering van de cursussen en het samensmelten tot een leertraject. Als eerste zijn de cursussen Magistratuur en deskundigen, basis en verdieping volledig herzien. Hierbij werd de wens van de Rechtspraak om te komen tot een opleiding rond de begrippen methodologie, logica en statistiek meegenomen. Deze begrippen vormen in belangrijke mate de basis voor de herziene basisopleiding. In het najaar van 2011 is bovendien gestart met de ontwikkeling van een cursus rond kennisparadox tussen de deskundige en de magistraat.

t. FP-Academy tweedaagse

De FP-Academy biedt de medewerkers van het Functioneel parket (FP) de gelegenheid tot het delen van kennis en ervaring en het opdoen van nieuwe inzichten. SSR heeft in 2011 in samenwerking met het FP en BOOM deze FP-academy (twee dagen) verzorgd. Tijdens de FP-academy werden alle medewerkers van het FP en BOOM door middel van cursussen in de gelegenheid gesteld zich in hun professionaliteit verder te ontwikkelen. De cursussen werden geheel afgestemd op de specifieke wensen en behoeften van het FP en BOOM. Het aanbod bestond uit achttien cursussen die op een externe locatie werden georganiseerd. Tijdens het eerste dagdeel werd een plenaire bijeenkomst gehouden die in het teken stond van de samenwerking tussen het FP en BOOM. Het format om alle medewerkers twee dagen lang een cursus te laten volgen werd zeer gewaardeerd en voldeed blijkens de evaluatie aan de verwachtingen.

u. Management- en Leiderschapsontwikkeling binnen het OM

In de HRM-strategie van het OM vormt de versterking van het leidinggeven binnen het OM een speerpunt. Het OM wil daarin investeren door, onder meer, het aanbieden van passende opleidingen.

Het Parket-generaal en SSR hebben in verband daarmee in 2011 een aanbestedingstraject voor een leergang op het gebied van leiderschap gezamenlijk opgepakt. Dit heeft in het derde kwartaal geresulteerd in de keuze voor het bureau SecondNature. PaG, SSR en dit bureau hebben samen voor het OM

een programma op maat (Leergang Leiderschap OM, nu Leren leiden genoemd) ontwikkeld dat in december 2011 is gestart. Het is de bedoeling dat SSR in 2012 de logistiek van deze leergang overneemt van het PaG.

Tijdens het aanbestedingstraject heeft het PaG de notitie Management- en Leiderschapsontwikkeling binnen het OM opgesteld. Op basis daarvan is de leergang Leren leiden ingebed in een breder traject voor leidinggevendenden binnen het OM.

Rond Leren leiden werd in 2011 gestart met de ontwikkeling van een aantal modules onder de noemer Het Fundament. Deze gereedschapskist voor de minder ervaren leidinggevende bevat praktische eendaagse cursussen en workshops om handvatten te bieden op het gebied van bijvoorbeeld HRM, financiën en projectvoering & middelen. SSR participeert ook in dit ontwikkeltraject.

Bijlage 4. Productiecijfers

Los bijgevoegd.

